

**LĒMUMA PUBLISKOJAMĀ
VERSIJA**

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 11

(Prot. Nr. 32, 6. §)

2025. gada 26. jūnijā

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lietā Nr. KL/2.2-4.1/25/5

***“Par Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Vizii Urban” un SIA “TRANZĪTS L”
apvienošanos”***

SATURS

IEVADS	2
I APVIENOŠANĀS DALĪBNIEKI.....	2
1. SIA “Vizii Urban”	2
2. SIA “TRANZĪTS L”	3
II APVIENOŠANĀS VEIDS UN POSMI.....	3
III ADMINISTRATĪVAIS PROCESS IESTĀDĒ.....	4
IV KONKRĒTIE TIRGI UN APVIENOŠANĀS REZULTĀTĀ IETEKMĒTIE TIRGI	4
3. Ietekmētie tirgi	5
3.1. Eiropas Komisijas un KP prakse.....	5
3.2. Ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumi.....	6
3.3. Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumi	7
3.4. Pieprasījuma puses aizvietojamība.....	7
3.5. Piedāvājuma puses aizvietojamība	9
3.6. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus	11
V APVIENOŠANĀS IETEKMES IZVĒRTĒJUMS.....	13
4. Vispārīgie apsvērumi	13

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.

5. Tirgus daļu novērtējums, ietekmēto tirgu koncentrācijas analīze.....	15
5.1. Ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgus.....	15
5.1.1. Ielu un veloceļu un to infrastruktūras kopšanas pakalpojums.....	15
5.1.2. Ielu uzturēšana ziemas sezonā	16
5.1.3. Pludmales kopšana un uzturēšana.....	17
5.1.4. Konkurences apstākļi ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā kopumā	17
5.1.5. Nekoordinētā ietekme	19
5.2. Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojuma tirgus	20
5.2.1. Nekoordinētā ietekme	21
6. Ieiešana Lietā konstatētajos ietekmētajos tirgos un šķēršļi darbības paplašināšanai tajos	22
7. Kompensējoša pirktspēja	24
8. Gala secinājumi	28

IEVADS

- 1 Konkurences padomē (turpmāk – KP) 07.03.2025. saņemts Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Vizii Urban” (turpmāk – SIA “Vizii Urban” arī Iesniedzējs) ziņojums (turpmāk – Ziņojums) par tirgus dalībnieku apvienošanas, SIA “Vizii Urban” iegūstot izšķirošu ietekmi pār SIA “TRANZĪTS L” (turpmāk – Apvienošanās).
- 2 Apvienošanās dalībnieku kopējais neto apgrozījums Latvijas teritorijā pārsniedz Konkurences likuma (turpmāk – KL) 15. panta otrajā daļā noteikto sliekšni 30 000 000 *euro*, kā arī vairāk nekā diviem no apvienošanās dalībniekiem apgrozījums nav bijis mazāks par 1 500 000 *euro* katram. Līdz ar to konkrētā apvienošanās ir paziņojama KP.

I APVIENOŠANĀS DALĪBNIEKI

1. SIA “Vizii Urban”

- 3 SIA “Vizii Urban” ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģistrācijas Nr. 40203413376, tās juridiskā adrese ir Vietalvas iela 5, Rīga, LV-1009, Latvija. Uzņēmuma galvenie darbības veidi saskaņā ar Ziņojumā iekļauto informāciju ir pilsētvides uzkopšana un uzturēšana, piedāvājot ielu, publisko vietu un infrastruktūras tīrīšanas pakalpojumus, kā arī ielu infrastruktūras uzturēšanas pakalpojumus, ceļu remontdarbi.
- 4 SIA “Vizii Urban” nodrošina:
 - 1) teritoriju ikdienas uzturēšanu (sētnieka un dārznieka pakalpojumus), kā arī uzņēmumu un ēku pieguļošo teritoriju – stāvvietu, brauktuvi, ietvi, kā arī skvēru, parku un jūras pludmales labiekārtošanu, ikdienas uzturēšanu atbilstoši laika apstākļiem;
 - 2) apstādījumu veidošanu, koku un zaru zāģēšanu, lapu grābšanu, izvešanu, zāles pļaušanu, tajā skaitā izmantojot robotizētu tehniku, zālāju sēšanu;
 - 3) ceļu un ielu ikdienas uzturēšanu pašvaldībām un uzņēmumiem atbilstoši gadalaikam un laika apstākļiem, ielu un gājēju ietvi tīrīšanu gan ziemas, gan vasaras periodā;
 - 4) teritorijas sagatavošanu un labiekārtošanu pirms pasākuma, uzkopšanu pasākuma laikā, kā arī sakopšanu pēc tā;
 - 5) pēc ēku un ceļa infrastruktūras izbūves būvniecībā skartās teritorijas sakopšanu un

labiekārtošanu pirms objekta nodošanas ekspluatācijā.¹

- 5 SIA “Vizii Urban” 100 % kapitāldaļu īpašnieks ir AS “CleanR Grupa”, kas pārvalda Latvijas vides pakalpojumu jomas vadošos uzņēmumus (turpmāk arī CleanR Grupa). CleanR Grupas uzņēmumi darbojas atkritumu apsaimniekošanas, telpu, ceļu un pilsētas vides uzturēšanas nozarēs (veic namu apsaimniekošanu, uzturēšanu un remontdarbus, dažādu atkritumu apsaimniekošanu, nodarbojas ar infrastruktūras izbūvi, šķirotu materiālu pārstrādi, rūpniecisko atkritumu pārstrādi, pilsētas vides uzkopšanu un uzturēšanu, piedāvājot arī ielu, publisko vietu un infrastruktūras tīrīšanas pakalpojumus u. c. pakalpojumus) vairākās Latvijas pilsētās.

2. SIA “TRANZĪTS L”

- 6 SIA “TRANZĪTS L” ir Latvijas Republikas Komercreģistrā reģistrēta sabiedrība ar vienoto reģistrācijas Nr. 42103017130, tās juridiskā adrese ir Tērauda iela 3, Liepāja, LV-3401, Latvija. Uzņēmuma pamatdarbība ir saistīta ar vides uzturēšanas pakalpojumu sniegšanu Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada teritorijās, veicot ielu, ceļu un veloceļu uzturēšanu, kā arī zaļo platību, laukumu un parku kopšanu. Šobrīd 50,98582 % SIA “TRANZĪTS L” kapitāldaļu pieder SIA “ES projekts”, bet SIA “Vizii Urban” pieder 49,01408 %.²
- 7 Ziņojumā norādīts, ka SIA “TRANZĪTS L” darbība ir saistīta ar dažādu pilsētvides uzturēšanas, uzkopšanas un labiekārtošanas pakalpojumu sniegšanu. SIA “TRANZĪTS L” darbība ir saistīta ar šādu komunālajā sfērā ietilpstošu pakalpojumu sniegšanu:
- 1) teritoriju labiekārtošana, tīrīšana, mehāniska saslaucīšana, apzaļumošana un apstādījumu kopšana;
 - 2) koku zāģēšana, vainagu veidošana un ciršana, pļaušanas darbi un rudens lapu savākšana;
 - 3) atkritumu savākšana un izvešana;
 - 4) ielu (ceļu) kopšana.³
- 8 SIA “TRANZĪTS L” šos pakalpojumus galvenokārt sniedz Liepājas valstspilsētas (turpmāk – Liepājas) pašvaldības teritorijā, izpildot ar Liepājas pašvaldību publisko iepirkumu procedūru rezultātā noslēgtos līgumus. Šos pakalpojumus Liepājas pašvaldības teritorijā SIA “TRANZĪTS L” sniedz kopš uzņēmuma izveidošanas, t. i., no 1996. gada. SIA “TRANZĪTS L” šobrīd nav un iepriekš nav bijuši noslēgti līgumi ar citām pašvaldībām par ielu uzturēšanas un pilsētvides pakalpojumu sniegšanu.⁴

II APVIEĒŠANĀS VEIDS UN POSMI

- 9 17.12.2024. SIA “ES projekts” kā pārdevējs un 18.12.2024. SIA “Vizii Urban” kā pircējs (turpmāk – arī Puses) parakstīja dokumentu “SIA “TRANZĪTS L” KAPITĀLDAĻU PIRKUMA LĪGUMS” (turpmāk – Līgums).
- 10 Ziņojumā norādīts, ka⁵ (*)
- 11 Saskaņā ar Līgumu (1.1.–1.3. punkts) Puses vienojās, ka SIA “ES projekts” pārdos SIA “Vizii Urban”:
- 1) līdz 31.12.2024. SIA “TRANZĪTS L” 1392 kapitāla daļas, kas atbilst 49,01 % no SIA “TRANZĪTS L” pamatkapitāla;
 - 2) pēc 01.01.2025. 57 (piecdesmit septiņas) SIA “TRANZĪTS L” kapitāla daļas, kas atbilst 2,01 % SIA “TRANZĪTS L” pamatkapitāla.
- 12 Puses arī vienojās, ka darījumu tās īstēnos un 2,01 % SIA “TRANZĪTS L” kapitāla daļas

¹ Ziņojums, 6.2. punkts, 27. lp.

² Ziņojums, 3.2. punkts, 14. lp.

³ Ziņojums, 6.1. punkts, 25. lp.

⁴ Turpat.

⁵ Ziņojuma 5.2. punkts, 19. lp.

- SIA "Vizii Urban" iegādāsies pēc tam, kad būs izpildīts atliekošais nosacījums (Līguma 1.3. punkts) – SIA "Vizii Urban" būs saņēmusi KP piekrišanu apvienošanās darījuma veikšanai.
- 13 Atbilstoši Konkurences likuma (turpmāk – KL) 15. panta pirmās daļas 3. punkta noteikumiem, tirgus dalībnieku apvienošanās ir tāds stāvoklis, kad viens tirgus dalībnieks iegūst tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku.
- 14 Minētais darījums ir uzskatāms par tirgus dalībnieku apvienošanos KL 15. panta pirmās daļas 3. punkta izpratnē, jo Iesniedzējs iegūst izšķirošu ietekmi pār SIA "TRANZĪTS L".

III ADMINISTRATĪVAIS PROCESS IESTĀDĒ

- 15 Pirms Ziņojuma iesniegšanas konsultācijas nenotika.
- 16 KP 14.02.2025. saņemts SIA "Vizii Urban" Ziņojums. Ziņojums neatbilda Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumos Nr. 800 "*Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanos*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 800) ietvertajām prasībām, par ko 21.02.2025. KP informēja Iesniedzēju, nosūtot vēstuli Nr. 2.2-4.1/228.
- 17 07.03.2025. KP saņemta nepieciešamā papildu informācija. Tādējādi, atbilstoši Noteikumu Nr. 800 4. punkta prasībām par Ziņojuma saņemšanas dienu KL 16. panta pirmās daļas izpratnē uzskatāms 07.03.2025., un 07.03.2025. uzsākta apvienošanās lietas Nr. KL/2.2-4.1/25/5 "Par Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Vizii Urban" un SIA "TRANZĪTS L" apvienošanos" (turpmāk – Lieta) izpēti.
- 18 07.04.2025. KP, pamatojoties uz Konkurences likuma 16. panta pirmo daļu, nolēma uzsākt papildu izpēti Lietā.

IV KONKRĒTIE TIRGI UN APVIENOŠANĀS REZULTĀTĀ IETEKMĒTIE TIRGI

- 19 Saskaņā ar KL 1. panta 4. punktu "*konkrētais tirgus – konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu*". KL 1. panta 5. punkts nosaka, ka "*konkrētās preces tirgus – noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt ar šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības*". Savukārt KL 1. panta 3. punkts nosaka, ka "*konkrētais ģeogrāfiskais tirgus – ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem*".
- 20 Atbilstoši Noteikumu Nr. 800 2. punktam apvienošanās rezultātā ietekmētais tirgus ir: (1) konkrētais tirgus, kurā darbojas apvienošanās iesaistītie tirgus dalībnieki; (2) ar konkrēto tirgu, kurā darbojas viens no apvienošanās iesaistītiem tirgus dalībniekiem, vertikāli saistīts tirgus, kurā darbojas cits apvienošanās iesaistīts tirgus dalībnieks.
- 21 Tirgus dalībnieki ir pakļauti trīs galvenajiem konkurences ierobežojumu avotiem: pieprasījuma aizstājamībai, piedāvājuma aizstājamībai un iespējamai (potenciālajai) konkurencei.⁶
- 22 Pieprasījuma aizstājamība ir visiedarbīgākais un vistiešākais disciplinējošais spēks, kas iedarbojas uz konkrēta produkta piegādātājiem. Tas, cik lielā mērā uzņēmums ietekmē esošos pārdošanas nosacījumus, piemēram, cenas, inovācijas līmeni vai piedāvāto kvalitāti, ir atkarīgs no tā, cik viegli klienti var pārorientēties uz pieejamajiem produktiem, kurus tie uzskata par aizstājējiem. Tāpēc, definējot konkrēto produktu tirgu, galvenais apsvērums ir pieprasījuma aizstājamība.⁷
- 23 Dažās lietās arī piedāvājuma aizstājamība var būt nozīmīga, definējot konkrēto tirgu, proti, ja tā ir tikpat iedarbīga un tieša kā pieprasījuma aizstājamība un ja tā rada līdzīgus konkurences

⁶ Komisijas paziņojums par jēdziena "konkrētais tirgus" definīciju Savienības konkurences tiesībās (C/2024/1645), 23. rindkopa. Pieejams: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202401645

⁷ Komisijas paziņojums par jēdziena "konkrētais tirgus" definīciju Savienības konkurences tiesībās (C/2024/1645), 23. rindkopa. Pieejams: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202401645

apstākļus attiecībā uz visiem attiecīgajiem produktiem. Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) pieredzē piedāvājuma aizstājamībai ir nozīme tirgus definēšanā tikai īpašos gadījumos.⁸

- 24 Savukārt potenciālā konkurence rada netiešāku un nosacītāku konkurences spiedienu, kas neatbilst aizstājamības iedarbīguma un tiešuma kritērijiem. Tāpēc konkrētā tirgus definēšanā potenciālajai konkurencei nav nozīmes, un konkrētajā produktu tirgū nav pareizi iekļaut tādu potenciālā konkurenta produktu aktuālo noietu, kuri no klientu viedokļa nav aizstājami ar attiecīgo uzņēmumu produktiem, ne arī paplašināt ģeogrāfisko tirgu, iekļaujot arī teritorijas, kurās jau darbojas potenciālais konkurents ar saviem produktiem. Attiecībā uz identificētu potenciālo konkurenci ir jāanalizē papildu faktori, tai skaitā tirgū ieiešanas iespējamība, laiks un apmērs. Novērtējot potenciālo konkurenci, ir jāanalizē, kā tā ietekmē vai varētu ietekmēt attiecīgo uzņēmumu rīcību. Tas tiek analizēts novērtējumā no konkurences viedokļa.⁹

3. Ietekmētie tirgi

- 25 Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju konkrētais tirgus, kurš var tikt ietekmēts Apvienošanās rezultātā, ir pilsētvides pakalpojumu sniegšana, kurā ietilpst arī ielu, ceļu uzturēšanas pakalpojumi (autoceļu ikdienas uzturēšanas pakalpojumi) Latvijas teritorijā.
- 26 Pilsētu, novadu centru un pašvaldību ceļu un ielu un citu publisko teritoriju (parku, laukumu, veloceļu, ietvju, stāvlaukumu) ikdienas uzturēšanas pakalpojumi no piedāvājuma viedokļa ir viegli aizstājami un nav pamata atsevišķi izdalīt tos kā ietekmēto tirgu – tie visi ir jāsniedz visu gadu, ik dienu, tajos izmantojama viena veida tehnika un darbaspēks.¹⁰
- 27 Iesniedzējs ir norādījis, ka arī AS “TAK investīcijas” un Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Brīvais kalns” apvienošanās darījumā Iesniedzējs KP sniedza informāciju, ka āra teritoriju uzkopšanas un ikdienas uzturēšanas pakalpojumi ietver autoceļu un ielu ziemas un vasaras tīrīšanu, ietvju, laukumu, zaļo zonu uzkopšanu, pludmaļu sezonālo uzturēšanu, privāto publiski pieejamo teritoriju uzkopšanu (piemēram, lielveikali, degvielas uzpildes stacijas), kā arī slēgto teritoriju uzkopšanu (piemēram, ražotnes, noliktavas).¹¹
- 28 Attiecībā uz ģeogrāfisko tirgu Ziņojumā norādīts, ka pamatoti to būtu noteikt visā Latvijā, jo no piedāvājuma viedokļa komersanti, kuri sniedz šāda veida pakalpojumus, spēj pakalpojumu piedāvāt un nodrošināt visā Latvijas teritorijā.

3.1. Eiropas Komisijas un KP prakse

- 29 EK savā iepriekšējā praksē ir apskatījusi pilsētu un rūpnieciskās tīrīšanas pakalpojuma tirgu, kur pilsētas tīrības un sanitārijas pakalpojumi tiek veikti uz līguma pamata ar vietējām pašvaldībām un galvenokārt ietver sabiedriskās infrastruktūras (ielu, parku, sabiedrisko atkritumu urnu) tīrīšanu, kā arī pilsētas kanalizācijas tīklu tīrīšanu un skalošanu.¹²
- 30 KP savā praksē kā konkrēto tirgu apskatījusi pilsētas vides uzturēšanas, uzkopšanas un labiekārtošanas pakalpojuma sniegšanu¹³, atstājot tirgus definīciju atvērtu, neietverot tajā ceļu, ielu uzturēšanas pakalpojumu, kuru KP tradicionāli apskata kā atsevišķu konkrēto tirgu. Savukārt lietā “Par AS “TAK investīcijas” vienpersoniskas izšķirošas ietekmes iegūšanu pār

⁸ Turpat.

⁹ Turpat.

¹⁰ Ziņojums, 6.3.1. apakšpunkts, 44. lp.

¹¹ Turpat.

¹² EK 19.12.1997. lēmums Nr. M.1059 SUEZ LYONNAISE DES EAUX / BFI, 15. un 16. punkts, https://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m1059_fr.pdf, EK 30.07.2009. lēmums Nr. COMP/M.5464 VEOLIA EAU / SOCIETE DES EAUX DE MARSEILLE / SOCIETE DES EAUX D'ARLES / SOCIETE STEPHANOISE DES EAUX, 35. punkts. Pieejams: https://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/decisions/m5464_20090730_20310_fr.pdf

¹³ KP 02.04.2015. Nr.14 “Par SIA „Vides investīcijas” un SIA „ZMK investīcijas” apvienošanos” 82. punkts. Pieejams: <https://www.vestnesis.lv/op/2015/79.7>.

SIA “Brīvais kalns”¹⁴, kur tika vērtēta apvienošanās saistībā ar Iesniedzēja saistītajiem uzņēmumiem, kā arī lietā “Par AS “Latvijas Zaļais punkts”, SIA “PILSĒTAS EKO SERVISS”, SIA “PES serviss” un SIA “B 124” apvienošanos”¹⁵ tika konstatēts, ka apvienošanās dalībnieku pamatdarbība pārklājas ielu, ceļu un teritoriju tīrīšanā, kā arī autoceļu uzturēšanā.

3.2. Ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumi

- 31 Prasības valsts un pašvaldību ceļu uzturēšanai ir noteiktas Ministru kabineta 07.01.2021. noteikumos Nr. 26 “*Noteikumi par valsts un pašvaldību autoceļu ikdienas uzturēšanas prasībām un to izpildes kontroli*” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 26). Šie noteikumi nosaka valsts un pašvaldību autoceļu ikdienas uzturēšanas prasības un to izpildes kontroles kārtību.
- 32 Saskaņā ar MK noteikumu Nr. 26 2.1. punktu autoceļu ikdienas uzturēšana ir darbību kopums, kas nodrošina autoceļu un to kompleksā ietilpstošu būvju saglabāšanu, satiksmes organizācijas tehnisko līdzekļu uzturēšanu lietošanas kārtībā atbilstoši normatīvajiem aktiem un standartiem ceļu satiksmes drošības jomā, kā arī transportlīdzekļu satiksmi pa autoceļiem pastāvīgos un mainīgos laikaapstākļos.
- 33 Ielu un veloceļu ikdienas kopšanas pakalpojuma specifikācija nosaka, ka līgumā noteiktajā laikā izpildītājs nodrošina regulāru situācijas apsekošanu objektos un veic visus nepieciešamos uzturēšanas un kopšanas darbus atbilstoši pasūtītāja norādījumiem un noteiktajai intensitātei, kā arī atbilstoši iesniegtajām tāmēm. Darbs veicams tā, lai veidotu, uzturētu un saglabātu pievilcīgu, estētisku un tīru vidi. Pakalpojuma sniedzējam ir jāveic pilsētas asfalta un bruģa seguma ielu brauktuvju un veloceļu ikdienas mehanizēta tīrīšana, tiem piegulošo pašvaldības teritoriju koku un stādījumu kopšana un atjaunošana, atbilstoši pasūtītāja norādītajiem veicamo darbu apjomiem un platībām, nodrošinot vizuālo izskatu, funkcionalitāti un kvalitāti. Pakalpojuma sniedzējam ir nepieciešams veikt arī sabiedriskā transporta pieturvietu ikdienas uzturēšanu.¹⁶
- 34 Ielu uzturēšanas pakalpojums ziemas periodā ietver personāla un tehnikas dežūras, kā arī ielu tīrīšanu un kaisīšanu. Pakalpojuma sniedzējam ir jāveic ielu braucamās daļas, sabiedriskā transporta pieturvietu, iebrauktuvi, laukumu slīdamības novēršana, izkaisot smiltis, sāls/smiltis maisījumu vai izkaisot mitrinātu sāli, kā arī ielu attīrīšana no sniega, apledojuma likvidēšana atsevišķos ceļu posmos atbilstoši attiecīgo līgumu prasībām.¹⁷
- 35 Pludmales kopšanas un uzturēšanas pakalpojums ietver regulāru situācijas apsekošanu objektos. Pakalpojuma sniedzējs veic visus nepieciešamos uzturēšanas un kopšanas darbus, kas sastāv no ikdienas apsekošanas, bojājumu un neatbilstību uzskaites un novēršanas, inventāra izvietojuma/demontāžas, sakārtošanas, lietošanas prasību un vizuālā izskata nodrošināšanas, tuaļu ikdienas kopšanas. Vēl ir nepieciešams veikt stacionārā pludmales inventāra sagatavošanu ekspluatācijai vasaras sezonas sākumā un tā iezīmošanu sezonai beidzoties, kā arī jāveic pludmales ikdienas uzkopšana, atbilstoši tāmēi un tehniskajās specifikācijās noteiktajam.¹⁸

¹⁴ KP 11.06.2021. KP lēmums Nr. 14 “Par AS “TAK investīcijas” vienpersoniskas izšķirošas ietekmes iegūšanu pār SIA “Brīvais kalns”. Pieejams:

https://lemumi.kp.gov.lv/files/documents/20210611_Lemums_TAK%20invest%C4%ABcijas_Br%C4%ABvais%20kalns.pdf.

¹⁵ KP 15.12.2022. KP lēmums Nr. 22 “Par AS “Latvijas Zaļais punkts”, SIA “PILSĒTAS EKO SERVISS”, SIA “PES serviss” un SIA “B 124” apvienošanos. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/338375-par-tirgus-dalibnieku-apvienosanos>

¹⁶ Liepājas atklātā konkursa LVP 2024/89 nolikuma 7. pielikums. Šeit un tālāk konkursa nolikumi apskatīti www.sorsera.lv portālā, kur ir pieejama informācija no Elektronisko Iepirkumu Sistēmas (<https://www.eis.gov.lv>).

¹⁷ Liepājas atklātā konkursa LVP 2023/114 nolikuma 9. pielikums.

¹⁸ Liepājas atklātā konkursa LVP 2022/187 nolikuma 7.pielikums.

3.3. Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumi

- 36 Parku, zaļo platību un laukumu kopšanas pakalpojums ietver piegružojuma noslaucīšanu, savākšanu un izvešanu no ietvēm, gājēju ceļiem un cietā seguma laukumiem, nopļautā zāles, kas atrodas uz celiņiem savākšanu, zālienu kopšanu, lapu savākšanu rudenī, uzkopjamajās platībās esošo dekoratīvo veidojumu un mazo arhitektonisko formu mazgāšanu ar augstspiediena mazgāšanas iekārtu, uzkrāsojumu un uzrakstu likvidēšanu, bruģa segumā izaugušās, pie dažādām konstrukcijām izaugušās zāles pļaušanu, grants seguma celiņu ravēšanu, ūdenstilpņu tīrīšanu no atkritumiem. Ziemā pakalpojuma sniedzējam aplēdojuma gadījumā jāveic ietvju, celiņu kaisīšana, ledus notīrīšana no ietvju un celiņu segumiem, pēc sniegpušteņa beigām ietves jāattīra no sniega līdz cietajam segumam, nokūstot sniegam vai bezsniega dienās jāveic visu atkritumu savākšana no zālienu teritorijām, tai skaitā nokritušu koku zaru novākšana.¹⁹
- 37 Puķu piramīdu, puķu kastu un puķu trauku apstādīšanas ar vasaras puķēm, uzstādīšanas un uzturēšanas pakalpojums ietver regulāru situācijas apsekošanu objektos. Pakalpojuma sniedzējam ir jāveic puķu kastu uzpildīšana ar substrātu, pieaudzēšana ar augiem, montēšana uz esošām barjerām un demontēšana, kā arī augu kopšana visu to ziedēšanas laiku, puķu piramīdu uzpildīšana ar substrātu, pieaudzēšana ar augiem, izvietošana pilsētā, kā arī puķu piramīdu kopšanu visu to ziedēšanas laiku.²⁰
- 38 Koku kopšanas pakalpojums ietver koku nozāģēšanu un celmu likvidēšanu, avārijas koku zāģēšanu, koku vainagu kopšanu, zaru un atvašu zāģēšanu, koku vainagu formēšanu un cirpšanu, atsevišķu zaru zāģēšanu, koku stumbra ataugušo atvašu apgriešanu, koku vainagu stiprināšanu, koka stumbra aizsardzību uzstādot metāla sietu dobumiem vai sietu pret bebru bojājumiem, koku stādīšanu, kā arī citus ar koku kopšanu un aizsardzību saistītus darbus.²¹
- 39 Dezinsekcija un deratizācija. Dezinsekcija ir pasākumu kopums kaitīgo posmkāju (prusaki, utis, blaktis, blusas u.c.) iznīcināšanai. Savukārt deratizācija ir pasākumu kopums pelņveidīgo grauzēju iznīcināšanai. Dezinsekcijas pasākumu veikšana notiek saskaņā ar pakalpojuma pieprasītāja pieteikumu. Veicot dezinsekcijas pasākumus, izpildītājs izmanto līdzekļus pret kaitēkļiem (insekticīdus) un citus biocīdus, kuru lietošana atļauta saskaņā ar normatīvajiem aktiem par darbībām ar biocīdiem, atbilstoši to lietošanas instrukcijai, kā arī ievērojot biocīda drošības datu lapā norādīto informāciju. Deratizācijas pasākumu veikšana notiek saskaņā ar pakalpojuma pieprasītāja pieteikumu. Deratizācijas pasākumu veikšanai izmanto līdzekļus pret grauzējiem (rodenticīdus) un citus biocīdus, kuru lietošana atļauta saskaņā ar normatīvajiem aktiem.²²
- 40 Publiskas lietošanas spēļu un rekreācijas laukumu uzturēšanas, aprīkojuma remonts un demontāžas pakalpojums ietver regulāru spēļu un atpūtas laukumu kopšanu, tai skaitā, teritorijas uzkopšanu un atkritumu savākšanu, zāliena un apstādījumu uzturēšanu atbilstoši sezonai, smilšu, mulčas vai citu segumu atjaunošanu un izlīdzināšanu, vizuālās un tehniskās pārbaudes, lai nodrošinātu lietošanas drošību, bojāto elementu diagnostiku, remontu vai nomaiņu, fiziski nolietota vai bīstama aprīkojuma profesionālu demontāžu.²³

3.4. Pieprasījuma puses aizvietojamība

- 41 Ielu un ceļu uzturēšanas un pilsētas vides uzturēšanas pakalpojums ir nepieciešama specifiskam klientu lokam:
- 1) klienti, kas pārsvarā ir pašvaldības, lai veiktu savas funkcijas, organizē iepirkuma procedūras gan ielu un ceļu (ietvju, veloceliņu) ikdienas uzturēšanai, gan ielu uzturēšanai

¹⁹ Liepājas atklātā konkursa LPP 2024/133 nolikuma 7. pielikums.

²⁰ Liepājas atklātā konkursa LVP 2024/137 nolikuma 9. pielikums.

²¹ Liepājas atklātā konkursa LVP 2024/99 nolikuma 7. pielikums.

²² Liepājas atklātā konkursa LVP 2025/29 nolikuma 5. pielikums.

²³ Liepājas atklātā konkursa LVP 2023/192 nolikuma 7. pielikums.

ziemas periodā, kā arī pludmales uzturēšanai. Liepājas pašvaldība (kopā ar Satiksmes ministriju) organizē iepirkumus, lai veiktu arī savā teritorijā esošo tranzītceļu uzturēšanu. Konkursi tiek organizēti par katru ceļu veidu atsevišķi;

2) šo pakalpojumu izmanto arī komersanti, kuriem ir nepieciešams konkrētais pakalpojums.

- 42 Pašvaldību likumā²⁴ ir definētas pašvaldību autonomās funkcijas, un viena no tām ir gādāt par pašvaldības administratīvās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību (publiskai lietošanai paredzēto teritoriju apgaismošana un uzturēšana; parku, skvēru un zaļo zonu ierīkošana un uzturēšana; pretplūdu pasākumi; kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošana un uzturēšana), kā arī noteikt teritoriju un būvju uzturēšanas prasības, ciktāl tas saistīts ar sabiedrības drošību, sanitārās tīrības uzturēšanu un pilsētvides ainavas saglabāšanu (turpmāk – Ceļu un vides uzturēšanas funkcija).
- 43 Pašvaldība publisko iepirkumu regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izvēlas Ceļu un vides uzturēšanas funkciju izpildītājus, t. i., attiecīgo pakalpojumu sniedzējus.
- 44 No minētā KP secina, ka pašvaldības kompetencē ir konkursa kārtībā izvēlēties Ceļu un vides uzturēšanas funkcijas pakalpojumu sniedzējus, kas to nodrošinās attiecīgajā pašvaldības administratīvajā teritorijā.
- 45 Līdz ar to pašvaldība nosaka iepirkuma priekšmetu (kuri pakalpojumi ietilpst konkrētajā iepirkumā), cik bieži tas tiek organizēts, kā arī definē pretendentiem izvirzītās prasības.
- 46 Publiskās personas (vai to kapitālsabiedrības), kuras organizē publisko iepirkumu procedūras pilsētvides pakalpojumu iepirkšanai, piemēro atšķirīgu praksi attiecībā uz to, kurus konkrētus pakalpojumus tās iekļauj ielu un ceļu uzturēšanas un Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumu sniegšanas līgumos. Atšķiras arī iepirkumu procedūrās norādītie CPV²⁵ kodi.²⁶
- 47 Ziņojumā norādīts, ka apmēram 85 % no pilsētvides pakalpojumu pieprasījuma veido pašvaldības, pašvaldību struktūrvienības vai pašvaldību speciāli veidotas pilsētvides uzturēšanas kapitālsabiedrības.²⁷ Par to liecina arī fakts, ka Liepājas komunālā pārvalde veido (*) no SIA “TRANZĪTS L” klientiem.²⁸
- 48 KP veiktā iepirkumu analīze liecina, ka pašvaldības neapvieno Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumus vienā kompleksā pakalpojumā, bet gan veic vairākus atsevišķus iepirkumus par noteiktiem pakalpojumiem, piemēram, ielu un ceļu kopšanā un uzturēšanā tiek veikti šādi iepirkumi: par ielu tīrīšanas un slaucīšanas pakalpojumiem (90610000), sniega tīrīšanas pakalpojumiem (90620000), ielu tīrīšanas pakalpojumiem (90611000) un pludmales tīrīšanas pakalpojumiem (90680000).
- 49 Savukārt Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumu iepirkumos pašvaldības slēdz līgumus ar pakalpojumu sniedzējiem, kuri sniedz zaļo zonu stādīšanas un uzturēšanas pakalpojumu (77310000), koku apgriešanas un dzīvžogu apgriešanas pakalpojumu (77340000), dārzkopības pakalpojumu (77300000), zāliena pļaušanas pakalpojumu (77341000), sporta laukumu uzturēšanas pakalpojumu (77320000), koku apgriešanas pakalpojumu (77341000), nezāļu iznīcināšanas pakalpojumu (77312100) un parku uzturēšanas pakalpojumu (77313000) u. c.
- 50 Pašvaldības abus minētos pakalpojumus saņem normatīvo aktu un pašvaldības saistošo noteikumu noteiktajā kārtībā. No pieprasījuma puses tie nav aizvietojami ar citiem pakalpojumiem.

²⁴ Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 2. punkts.

²⁵ CPV (Common Procurement Vocabulary – kopējā iepirkuma vārdnīca) nomenklatūras klasifikatora kods norāda iepirkuma priekšmetu. Pasūtītājam, organizējot iepirkumu, jāizvēlas un jāpiemēro tas CPV kods, kurš cik vien iespējams precīzi atbilst iepirkuma priekšmetam. Pieejams: https://www.iub.gov.lv/lv/331-iepirkuma-prieksmeta-cpv-kods?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

²⁶ Ziņojums, 6.3.1. apakšpunkts, 39. lp.

²⁷ Ziņojums, 7.6. punkts, 73. lp.

²⁸ Ziņojums, 7.7. punkts, 45. lp.

3.5. Piedāvājuma puses aizvietojamība

- 51 KP veica analīzi par tirgus dalībnieku piedalīšanos ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu sniegšanas iepirkumos 9 Latvijas valstspilsētās (Rīgā, Jūrmalā, Liepājā, Rēzeknē, Jelgavā, Daugavpilī, Valmierā, Ogrē un Jēkabpilī).²⁹ Atbilstoši pieejamajai informācijai minētos pakalpojumus apskatītajos iepirkumos piedāvā 34 tirgus dalībnieki, no kuriem 3 pakalpojuma sniedzēji – Valsts akciju sabiedrība “Latvijas autoceļu uzturētājs” (turpmāk – VAS “Latvijas autoceļu uzturētājs”), Clean R grupas uzņēmumi un SIA “Eco Baltia vide” – sniedz pakalpojumus vairākās pilsētās, savukārt 31 pakalpojumu sniedzējs sniedz pakalpojumus tikai vienā no minētajām valstspilsētām. Tādējādi 91 % no visiem ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu sniedzējiem Latvijas valstspilsētās savu darbību veic vienas pilsētas ietvaros.
- 52 Līdzīga situācija novērojama arī attiecībā uz Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumu, kur no 59 analizētajiem uzņēmumiem 81 % sniedz pakalpojumus tikai vienas pilsētas ietvaros, savukārt, 9 uzņēmumi darbojas vairākās pilsētās. No iepriekš minētā KP secina, ka apskatītajos iepirkumos dominē mazie, specializētie uzņēmumi, savukārt, VAS “Latvijas autoceļu uzturētājs”, Clean R grupas uzņēmumi un SIA “Eco Baltia vide” konkurē ar minētajiem uzņēmumiem atsevišķās administratīvajās teritorijās.
- 53 Tāpat Latvijas valstspilsētu iepirkumu analīze liecina, ka no apskatītajiem 34 ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma sniedzējiem un 59 Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojuma sniedzējiem, tikai 6 tirgus dalībnieki darbojas abos pakalpojuma veidos (skat. 1. tabulu).

1. tabula

Tirgus dalībnieki, kas Latvijas valstspilsētās piedalās gan ielu un ceļu uzturēšanas, gan Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumu iepirkumos

Tirgus dalībnieks	Pilsēta
SIA “TRANZĪTS L”	Liepāja
Clean R grupa (SIA “Clean R”, SIA “Vizii Urban”, sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Roadeks”)	Jūrmala, Liepāja, Rēzekne, Rīga, Valmiera
SIA “KULK”	Jelgava
Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “JLD”	Jūrmala
SIA “NJ Pakalpojumi”	Liepāja
AS “DAUGAVPILS SPECIALIZĒTAIS AUTOTRANSPORTA UZŅĒMUMS” (tagad - SIA “Eco Baltia vide”)	Daugavpils

Avots: IUB dati.

- 54 No iepriekš minētā KP secina, ka pakalpojumu sniedzēji ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu un Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojuma tirgos vairumos gadījumu specializējas noteiktu pakalpojumu sniegšanā. Abus pakalpojuma veidus sniedz tikai 6 uzņēmumi, no kuriem tikai Clean R grupas uzņēmumi (SIA “Clean R”, SIA “Vizii Urban”, Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Roadeks”) to veic vairākās Latvijas valstspilsētās.
- 55 Tā kā vairums tirgus dalībnieku specializējas viena vai otra pakalpojuma sniegšanā, tad piedāvājuma puses aizvietojamība nav tikpat iedarbīga un tieša kā pieprasījuma aizstājamība, un līdz ar to piedāvājuma puses aizvietojamība ir ierobežota.
- 56 Tādējādi KP secina, ka no piedāvājuma puses ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojums un Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumi nav savstarpēji aizstājami.
- 57 SIA “TRANZĪTS L” piedalās un slēdz līgumus Liepājas centrālās administrācijas rīkotajos

²⁹ Ventspils valstspilsētā šos pakalpojumus sniedz pašvaldības kapitālsabiedrība.

- iepirkumos ar CPV kodu 773 10000 – 3 (dārzkopības pakalpojumi, kas citu starpā ietver laukumu kopšanas pakalpojumus, apzaļumošanas pakalpojumus, parku apsaimniekošanas pakalpojumus, koku atzarošanu u. c. dārzkopības pakalpojumus) (turpmāk – Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumi) un ar CPV kodu 90600000 – 3, (tīrīšanas un sanitārie pakalpojumi lauku apvidos vai pilsētas teritorijās un saistītie pakalpojumi, kas citu starpā ietver ielu uzturēšanas, tīrīšanas, slaucīšanas, sniega tīrīšanas un pludmales uzkopšanas pakalpojumus), kas Lietas izpētē tiks apskatīti ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgus ietvaros.
- 58 Savukārt SIA “Vizii Urban” un tās radniecīgā kompānija SIA “Clean R” ir piedalījušās Liepājas centrālās administrācijas rīkotajos iepirkumos un slēgušas līgumus par pludmales uzkopšanas un ielu uzturēšanas (ziemas periodā) pakalpojumu sniegšanu (CPV 90600000), kā arī par deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumu sniegšanu (CPV 909200002), kurš, ņemot vērā šī pakalpojuma raksturu un izmantojamo aprīkojumu, Lietas izpētē tiek iekļauts Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumā.
- 59 Nelielā apjomā SIA “Vizii Urban” un SIA “TRANZĪTS L” darbība Liepājas administratīvajā teritorijā pārklājas Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumu sniegšanā. Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumus Liepājas administratīvajā teritorijā sniedz SIA “TRANZĪTS L”, bet SIA “Vizii Urban” šo pakalpojumu sniedz ierobežotā apjomā, t. i., tikai dezinfekcijas un deratizācijas pakalpojumu. Taču SIA “Vizii Urban” sniedz šo pakalpojumu citām Latvijas pašvaldībām un varētu būt potenciālais konkurents SIA “TRANZĪTS L” Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumu tirgū, kas ietver laukumu kopšanas, apzaļumošanas, parku apsaimniekošanas, koku atzarošanas u. c. pilsētvides uzturēšanas pakalpojumus. Koncentrācija, kur uzņēmums, kas jau darbojas konkrētajā tirgū, apvienojas ar potenciālo konkurentu šajā tirgū, var radīt pret konkurenci vērstu ietekmi, kas līdzīga tai, kuru rada divu tādu uzņēmumu apvienošanās, kuri jau darbojas tajā pašā konkrētajā tirgū, un tādējādi ievērojami kavēt efektīvu konkurenci, jo īpaši, radot vai nostiprinot dominējošo stāvokli.³⁰
- 60 Tāpēc Lietas izpētē tiks apskatīts arī Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumu tirgus.
- 61 Lietas izpētē iegūtā informācija liecina, ka atšķirīgus ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumus var sniegt daļēji, izmantojot vienas un tās pašas tehnikas vienības (pamattehniku), tās atbilstoši pielāgojot attiecīgajai sezonai. Turklāt minēto pakalpojumu sniegšanā var tikt izmantoti vieni un tie paši cilvēkresursi.
- 62 Ziņojumā ir norādīts, ka pilsētu, novadu centru un pašvaldību ceļu un ielu un citu publisko teritoriju (parku, laukumu, veloceļu, ietvju, stāvlaukumu) ikdienas uzturēšanas pakalpojumi no piedāvājuma viedokļa ir viegli aizstājami un nav pamata atsevišķi izdalīt tos kā ietekmēto tirgu – tie visi ir jāsniiedz visu gadu, ik dienu, tajos izmantojama viena veida tehnika un darbaspēks, šo pakalpojumu sniegšanai ir viens mērķis – tīra pilsētvide, ielas, ceļi. No konkrētajiem atsevišķi veicamajiem pakalpojumiem un to sniegšanai izmantojamās tehnikas ir redzams, ka komersanti, kuri spēj piedāvāt ietvju un dažādu pilsētas teritoriju uzturēšanas pakalpojumus, spēj piedāvāt arī ceļu, tai skaitā autoceļu, un ielu ikdienas uzturēšanas pakalpojumus. Tādēļ Pilsētvides pakalpojumu sniedzējs, kurš var pilsētā tīrīt ietves, brauktuves, stāvlaukumus utt. ar to pašu tehniku vasaras sezonā un ar atbilstošu tehniku ziemas sezonā varēs nodrošināt arī autoceļu ikdienas uzturēšanu.³¹
- 63 VAS “Latvijas autoceļu uzturētājs” ir norādījusi, ka, beidzoties sezonai, ziemas tehnikas aprīkojums tiek uz vasaras sezonu “iekonservēts”. Taču pati pamattehnika tiek izmantota arī starpsezonas un vasaras darbiem, piemēram, bedrīšu remontam, materiālu transportēšanai, greiderēšanai, planēšanai. Vasarā traktoriem noņem priekšējās lāpstas un pieliek pļāvējus vai citus agregātus. Vienlaikus viens un tas pats tehnikas vadītājs veic darbus gan ziemas, gan vasaras sezonā, mainoties tikai konkrētajiem veicamajiem uzdevumiem, un tikai retos

³⁰ Pamatnostādnes, 58. punkts.

³¹ Ziņojums, 6.3.1. apakšpunkts, 44. lp.

gadījumos tiek algoti atsevišķi darbinieki vienas sezonas darbam.³²

- 64 Izanalizējot SIA “Vizii Urban” 07.05.2025. vēstulē sniegto informāciju par tehniku, kas tiek izmantota, lai sniegtu ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu ziemas sezonā, KP secina, ka vismaz daļu no tās var izmantot arī citu ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu tirgū iekļauto pakalpojumu sniegšanai.
- 65 Tādējādi KP secina, ka atbilstoši Lietas izpētē iegūtajai informācijai ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu tirgū iekļautie pakalpojumi no piedāvājuma puses ir savstarpēji aizvietojami.
- 66 Lietas izpētē iegūta informācija, ka daļa no tehnikas, kas tiek izmantota ielu un ceļu uzturēšanā, var tikt izmantota arī pludmales kopšanas un uzturēšanas pakalpojuma sniegšanā. Ņemot vērā minēto un atbilstošo CVP kodu, arī šis pakalpojums tika iekļauts ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu tirgū.
- 67 Ievērojot minētos faktus, Lietas izpētē vairāki ar ielu un ceļu uzturēšanu saistīti pakalpojumi ir apkopoti ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū, t. i.:
- 1) ielu un veloceļu un to infrastruktūras kopšana, kas ietver sevī arī tranzīta ielu ikdienas uzturēšanas darbu veikšanu;
 - 2) ielu uzturēšana ziemas sezonās;
 - 3) pludmales kopšana un uzturēšana.
- 68 Ņemot vērā iepriekš minēto, KP kā konkrētās preces tirgu atbilstoši KL 1. panta 4. punktam Lietā tiek definēti:
- 1) ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgus;
 - 2) Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojuma tirgus.

3.6. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus

- 69 Lai definētu konkrēto ģeogrāfisko tirgu, ir jāpierāda atbilstība ģeogrāfiskā tirgus definīcijai, t. i., KL 1. panta 3. punktā ietvertajam noteikumam, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem.
- 70 Konkrētā ģeogrāfiskā tirgus definīcijas uzdevums ir noteikt konkrēto ģeogrāfisko apgabalu, kurā notiek konkurence ietekmētajā preču tirgū attiecībā uz vērtējamo koncentrāciju. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir teritorija, kurā iesaistītie uzņēmumi regulāri piedāvā savas preces un kurā tās ir arī pieprasītas, kurā konkurences apstākļi ir pietiekami viendabīgi un kas atšķiras no kaimiņu teritorijām ar ievērojami atšķirīgiem konkurences apstākļiem.³³ Attiecīgi konkrētā ģeogrāfiskā tirgus definīciju nosaka pieejamās ģeogrāfiskās alternatīvas no klientu viedokļa. Šeit svarīga ir klientu faktiskā uztvere un faktiskā klientu uzvedība. Tāpēc katrā konkrētajā gadījumā uzmanība tiek pievērsta nevis teorētiskām alternatīvām, bet gan klientiem faktiski pieejamajām piegādes alternatīvām.³⁴
- 71 Konkrētajā gadījumā Liepājas pašvaldība, lai pildītu savus pienākumus, veic iepirkuma procedūras atbilstoši attiecīgajam normatīvajam regulējumam, līdz ar to klients nemeklē alternatīvas, bet izvērtē iepirkumu procedūrās saņemtos piedāvājumus.
- 72 Ziņojumā ir norādīts, ka Apvienošanās dalībnieks SIA “Vizii Urban” Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumus sniedz visā Latvijas teritorijā. Ar SIA “Vizii Urban” saistītā Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “KOM-AUTO” sniedz šos pakalpojumus Cēsīs. Savukārt SIA “TRANZĪTS L” šobrīd šos pakalpojumus sniedz tikai Liepājas administratīvajā teritorijā un Dienvidkurzemes novada teritorijā (pēc klientu pieprasījuma un uz atsevišķas vienošanās

³² Portāls nra.lv, „Ceļu uzturēšana ziemā – sarežģīta un atbildīga“. Pieejams: <https://nra.lv/latvija/195924-celu-uzturesana-ziema-sarezgita-un-atbildiga.htm>

³³ VFKB 10.02.2022. lēmums Nr. B8–77/21, *EG Group Limited\OMV Retail Deutschland GmbH*, 68. un 69. punkts. Caselex datu bāze. Lēmums pieejams vācu valodā.

³⁴ Turpat, 70. punkts.

pamata).³⁵

- 73 Apvienošanās darījumā par AS “TAK investīcijas” izšķirošas ietekmes iegūšanu pār SIA “Brīvais kalns” konkrētais ģeogrāfiskais tirgus bija definēts kā visa Latvijas teritorija, jo no piedāvājuma viedokļa komersanti, kuri sniedz šāda veida pakalpojumus, spēj pakalpojumu piedāvāt un nodrošināt visā Latvijas teritorijā. Tāpat arī otrajā minētajā AS “Latvijas Zaļais punkts” apvienošanās darījumā ar SIA “PILSĒTAS EKO SERVISS”, SIA “PES Serviss” un SIA “B 124” kā ietekmētais tirgus bija definēts ceļu, ielu un teritoriju tīrīšana un uzturēšana Latvijas teritorijā. Ievērojot minēto, neatkarīgi no tā, ka Apvienošanās darījumā viens no Apvienošanās dalībniekiem SIA “TRANZĪTS L” darbojas lokāli Liepājā, konkrētā ģeogrāfiskā tirgus definīcija nav sašaurināma tikai tāpēc, ka viens komersants (SIA “TRANZĪTS L”) ierobežoto resursu dēļ ir nolēmis neattīstīt savu komercdarbību plašākā teritorijā.³⁶
- 74 KP norāda, ka no piedāvājuma puses iepirkumu analīzes dati par ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma sniegšanu Latvijas valstspilsētās liecina, ka 91 % no minētā pakalpojuma sniedzējiem darbojas tikai vienas pilsētas ietvaros, savukārt 3–5 pilsētās vienlaicīgi šo pakalpojumu spēj nodrošināt Clean R grupas uzņēmumi, SIA “Eco Baltia vide” un VAS “Latvijas autoceļu uzturētājs”. Līdzīga situācija ir Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojuma iepirkumos.
- 75 Tādējādi, analizējot iepirkumus Latvijas valstspilsētās no piedāvājuma puses, visā Latvijas teritorijā konkurences spiedienu varētu realizēt šie trīs uzņēmumi. Turklāt fakts, ka 91 % pakalpojuma sniedzēju darbojas tikai vienā valstspilsētā, norāda par ierobežotu iespēju īstermiņā un bez ievērojamām izmaksām paplašināt darbību uz citām teritorijām, tādējādi norādot uz ierobežotu piedāvājuma puses aizvietojamību ģeogrāfiski. Atbilstoši Lietā iegūtajai informācijai Dienvidkurzemes novada pašvaldības organizētajos ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu iepirkumos piedalās un konkurences apstākļus šo pakalpojumu sniegšanā citu starpā nosaka daudz nelielu uzņēmumu³⁷, kas nepiedalās Liepājas pašvaldības organizētajos iepirkumos. Turklāt Lietas izpētes laikā tika iegūta informācija, ka vairāki minētie uzņēmumi neplāno tuvākajā laikā iesaistīties Liepājas pašvaldības iepirkumu procedūrās resursu un specializētās tehnikas trūkuma dēļ, kas apgrūtina iespējas paplašināt darbības teritoriju.³⁸
- 76 Savukārt būtiskākie pakalpojuma sniedzēji minētajos iepirkumos ir VAS “Latvijas autoceļu uzturētājs”, SIA “A-Land”, SIA “CTB”, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Ceļu būvnieks”. No minētajiem uzņēmumiem tikai VAS “Latvijas autoceļu uzturētājs” ir piedalījies Liepājas pašvaldības organizētajās ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgus iepirkuma procedūrās, bet daži no minētajiem uzņēmumiem ir norādījuši uz minēto iepirkumu procedūru augstajām prasībām, kas neļauj šiem uzņēmumiem tajās piedalīties.³⁹
- 77 Apvienošanās dalībnieki nepiedalās Dienvidkurzemes novada pašvaldības publisko iepirkumu procedūrās, kuras ietver ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumus.
- 78 Savukārt atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai Ventspilī Pašvaldības SIA “Ventspils labiekārtošanas kombināts” sniegto pakalpojumu klāsts ir ļoti plašs⁴⁰ – atkritumu apsaimniekošana, pārvietojamo tualetu kabīņu noma un apkalpošana, teritoriju labiekārtošana un uzturēšana (apstādījumu ierīkošana un uzturēšana, koku vainagu veidošana un koku

³⁵ Ziņojums, 6.3.2. apakšpunkts, 45. lp.

³⁶ Ziņojums, 6.3.2. apakšnodaļa, 46. lp.

³⁷ Par informācijas sniegšanu, SIA “VOLARTS”, SIA „A-Land”, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Latlīna”, VAS „Latvijas autoceļu uzturētājs”, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Ceļu Būvnieks”, SIA „CTB”, SIA „Kurzemes ceļinieks un būvnieks”, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Taku meistars”, SIA „PAUGURĪNI”.

³⁸ SIA “LATLINA” 25.04.2025. vēstule Nr. 2.2-4.1/478, SIA “A-LAND” 29.04.2025. vēstule Nr. IZ21, SIA “Ceļu būvnieks” vēstule Nr. 2.2-4.1/478, SIA “Pauguriņi” 28.04.2025. vēstule.

³⁹ Skat., piemēram, SIA “CTB” 30.04.2025. vēstuli Nr. CTB/25-1.5/72.

⁴⁰ Ventspils valstspilsētas pašvaldības mājaslapa. Pieejams: <https://www.ventspils.lv/pasvaldibas-parvaldes-struktura/kapitalsabiedribas/pasvaldibas-sia-ventspils-labiekartosanas-kombinats/>.

zāģēšana, zāliena ierīkošana un pļaušana u. c.), Ventspils valstspilsētas ielu uzturēšana, ielu rekonstrukcija un seguma izbūve, transporta pakalpojumu sniegšana, autoceļu uzturēšana vasaras un ziemas sezonās, apbedīšanas pakalpojumu sniegšana un Ventspils valstspilsētas kapsētu uzturēšana, naktsmītņu pakalpojuma nodrošināšana Ventspils valstspilsētas piejūras kempingā.⁴¹

- 79 Ziņojumā sniegta informācija, ka Kuldīgā Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “KULDĪGAS KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI”⁴² sniegto pakalpojumu klāsts ir ļoti plašs. Tā sniedz arī sētnieka jeb sanitārās tīrīšanas pakalpojumu, ielu un ceļu apsaimniekošanas pakalpojumu un citus pilsētvides apsaimniekošanas pakalpojumus.⁴³
- 80 Ievērojot minēto, KP secina, ka konkurences apstākļus Dienvidkurzemes novada teritorijā un Liepājai tuvāko pilsētu – Ventspils valstspilsētas un Kuldīgas – administratīvajā teritorijā galvenokārt nosaka uzņēmumi, kas nedarbojas Liepājas administratīvajā teritorijā.
- 81 Tādējādi KP secina, ka nav pamata paplašināt Lietas izpētē apskatīto konkrēto ģeogrāfisko tirgu – Liepājas administratīvo teritoriju – ar tuvākā novada un pilsētu teritorijām, kā arī definēt konkrēto ģeogrāfisko tirgu kā Latvijas teritoriju.
- 82 Lietas izpētē izvērtēto iepirkumu procedūru nolikumos un citos iepirkumu dokumentos izvirzītie nosacījumi attiecas tikai uz konkrētās pašvaldības teritoriju. KP veica Liepājas pašvaldības ielu un ceļu uzturēšanas un Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumu iepirkumu dokumentācijas analīzi, secinot, ka tajos kā darba izpildes vieta norādīta Liepājas administratīvā teritorija, kas liecina, ka no pasūtītāja viedokļa konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir Liepājas administratīvā teritorija.
- 83 KP norāda, ka Liepājas pašvaldība var gan sašaurināt, gan paplašināt ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu tirgus robežas savā administratīvajā teritorijā. Atbilstoši Lietas izpētē iegūtajai informācijai Liepājas pašvaldības definētie iepirkuma noteikumi rada šķēršļus ieiešanai minētajā tirgū, norobežojot teritoriju un radot specifiskus konkurences apstākļus Liepājas administratīvajā teritorijā. Tādējādi Liepājas pašvaldība ar saviem iepirkuma procedūru noteikumiem ir radījusi situāciju, ka Liepājas administratīvajā teritorijā konkurences apstākļi ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu tirgū būtiski atšķiras no blakus esošā Dienvidkurzemes novada attiecīgajiem tirgiem, kur iepirkumos piedalās vairāki arī salīdzinoši nelieli uzņēmumi. Mainoties iepirkuma procedūru noteikumiem, var mainīties arī šī konkrētā tirgus robežas.
- 84 Ņemot vērā iepriekš minēto, Lietā par konkrēto ģeogrāfisko tirgu uzskatāma Liepājas administratīvā teritorija.
- 85 Ievērojot KL 1. panta 5. punktu Lietā tiek definēti šādi ietekmētie tirgi:
 - 1) ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu tirgus Liepājas administratīvajā teritorijā;
 - 2) Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumu tirgus Liepājas administratīvajā teritorijā.

V APVIEŅOŠANĀS IETEKMES IZVĒRTĒJUMS

4. Vispārīgie apsvērumi

- 86 Apvienošanās sekas uz sabiedrības labklājību ietekmē daudzi dažādi faktori, kas saistīti ar tirgus apstākļiem un iespējamajiem ieguvumiem no apvienošanās. Apvienošanās izvērtējums balstās uz ekonomikas teorijās izdarītajiem secinājumiem, to vispārējs apkopojums ir atrodams EK pamatnostādņēs, atbilstoši kurām var vadīties, aprakstot apvienošanās sekas uz konkurenci.⁴⁴

⁴¹ Ziņojums, 5.2. punkts, 21. lp.

⁴² Sabiedrības ar ierobežotu atbildību “KULDĪGAS KOMUNĀLIE PAKALPOJUMI” mājaslapa. Pieejams: <https://www.kkp.lv/pakalpojumi/>

⁴³ Ziņojums, 5.2. punkts, 21. lp.

⁴⁴ KP. Ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanās sastādīšanas vadlīnijas. Rīga, 29.10.2015., 92. punkts. Pieejams:

- 87 Lai novērtētu paredzamo apvienošanās ietekmi uz attiecīgajiem tirgiem, EK analizē apvienošanās iespējamo pret konkurenci vērsto ietekmi un attiecīgos kompensācijas faktorus, piemēram, šķēršļus ienākšanai tirgū, kompensējošo pirkstspēju un iespējamo efektivitātes ieguvumu, ko piedāvā puses.
- 88 Saskaņā ar KL 16. panta trešo daļu KP aizliedz apvienošanās, kuras rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis vai var tikt būtiski samazināta konkurence jebkurā konkrētajā tirgū. Tādējādi apvienošanās ietekmes uz konkurenci izvērtējumā vērtējams dominējošā stāvokļa rašanās vai nostiprināšanas risks vai arī būtisks konkurences samazinājums jebkurā konkrētajā tirgū apvienošanās rezultātā.⁴⁵
- 89 EK ir jāņem vērā ikviens būtisks šķērslis, ko koncentrācija varētu radīt efektīvai konkurencei. Dominējošā stāvokļa rašanās vai nostiprināšanās ir galvenais šāda konkurences traucējuma veids.⁴⁶ KP skaidro, ka tas, ka apvienošanās rezultātā rodas vai nostiprinās viena uzņēmuma dominējošais stāvoklis, ir visbiežākais cēlonis konstatējumam, ka koncentrācija varētu izraisīt ievērojamu efektīvas konkurences traucējumu. Turklāt dominējošā stāvokļa jēdzienu piemēro arī oligopoliskā vidē kolektīvā dominējošā stāvokļa gadījumos. Tāpēc ir paredzams, ka vairums gadījumu, kad koncentrāciju atzīs par nesaderīgu ar kopējo tirgu, arī turpmāk balstīsies uz dominējošā stāvokļa konstatāciju. Tāpēc šis jēdziens ir ļoti svarīgs kritērijs konkurencei nodarītā kaitējuma noteikšanai, kas piemērojams, nosakot, vai koncentrācija var ievērojami kavēt efektīvu konkurenci, un nosakot iejaukšanās varbūtību.⁴⁷
- 90 Visticamāk jebkuras horizontālās apvienošanās ietekme ir konkurences zaudēšana to uzņēmumu starpā, kas apvienojas. Kā norādīts EK Pamatnostādņu par horizontālo apvienošanās novērtēšanu saskaņā ar Padomes Regulu par uzņēmumu koncentrāciju kontroli (turpmāk – Pamatnostādnes) 27. punktā, jo lielāka tirgus dalībnieka tirgus daļa, jo lielāka iespēja, ka tam ir spēja izmantot savu varu tirgū. Un jo lielāks tirgus daļas papildinājums, jo lielāka iespēja, ka apvienošanās būtiski palielinās tirgus varu, tai skaitā ietekmēs pakalpojumu cenu.⁴⁸
- 91 Ņemot vērā minēto, KP apvienošanās izvērtēšanas gadījumos lēmums jāpieņem, izsverot varbūtību līdzsvaru, un tas tiek balstīts uz KP prognozēm par visticamāko tirgus attīstību apvienošanās darījuma rezultātā.
- 92 Pastāv divi galvenie veidi, kā horizontālās apvienošanās var būtiski traucēt efektīvu konkurenci, jo īpaši, radot vai nostiprinot dominējošo stāvokli:
- 1) likvidējot svarīgus konkurences ierobežojumus vienam vai vairākiem uzņēmumiem, kas attiecīgi būtu palielinājuši tirgus daļu, neizmantojot koordinētu rīcību (**nekoordinēta ietekme**);
 - 2) izmainot konkurenci tā, lai ievērojami palielinātu varbūtību, ka uzņēmumi, kas agrāk nav koordinējuši savu rīcību, koordinēs un paaugstinās cenas vai citādi kaitēs efektīvai konkurencei. Apvienošanās var arī atvieglot koordinēšanu, padarīt to stabilāku vai efektīvāku uzņēmumiem, kas pirms apvienošanās veikuši koordinēšanu (**koordinēta ietekme**).⁴⁹
- 93 Par koordinētas ietekmes pastāvēšanu Lietas izpētes laikā pierādījumi netika iegūti, Lietas

https://www.kp.gov.lv/sites/kp/files/kp_old/oldfiles/38/citi%2Fzinojumu_par_tirgus_dalibnieku_apvienosanos_s_astad.pdf.

⁴⁵ KP 06.08.2020. lēmums Nr. 11 *Coffee Address, KAFE SERVISS, ESPRESSOBLUE*, 71. punkts. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/documents/20200806_KP_%20LEMUMS_PUBLISKOJAM_A_Versija.pdf.

⁴⁶ Pamatnostādnes par horizontālo apvienošanās novērtēšanu saskaņā ar Padomes Regulu par uzņēmumu koncentrāciju kontroli (2004/K 31/03), 2. punkts. Pieejams: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/ALL/?uri=CELEX:52004XC0205\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/ALL/?uri=CELEX:52004XC0205(02))

⁴⁷ Turpat, 4. punkts.

⁴⁸ KP 04.03.2019. lēmums Nr. 7 *Latvijas propāna gāze, EAN, ILEA, Rietumu vējš, Pro gāze Agus*, 27. punkts. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/documents/20190304_LEMUMS_LPG_%20PUBL.pdf.

⁴⁹ Pamatnostādnes, 22. punkts.

izpētes laikā padziļināti vērtēta iespējamā nekoordinētā ietekme. Atbilstoši Pamatnostādnēm faktori, kas norāda, ka apvienošanās radīs nekoordinētu ietekmi, ir:

- 1) uzņēmumiem, kas apvienojas, ir lielas tirgus daļas;
- 2) uzņēmumi, kas apvienojas, ir tuvi konkurenti;
- 3) klientiem ir ierobežotas iespējas mainīt piegādātāju;
- 4) maz ticams, ka konkurenti palielinās piedāvājumu, ja paaugstināsies cenas;
- 5) apvienotā struktūra spēj kavēt konkurentu paplašināšanos;
- 6) apvienošanās likvidē svarīgu konkurētspējīgu spēku.⁵⁰

5. Tirgus daļu novērtējums, ietekmēto tirgu koncentrācijas analīze

5.1. Ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgus

5.1.1. Ielu un veloceļu un to infrastruktūras kopšanas pakalpojums

- 94 Liepājas pašvaldība ir norādījusi, ka ielu veloceļu un to infrastruktūras kopšanas pakalpojumu no 2015. gada līdz 2020. gadam sniedza SIA "TRANZĪTS L".⁵¹ Savukārt informācija par Liepājas pašvaldības organizētajām iepirkuma procedūrām no 2020. gada ir apkopota 2. tabulā.

2. tabula

Iepirkumi saistībā ar ielu un veloceļu un to infrastruktūras kopšanu

Ielu un veloceļu un to infrastruktūras kopšana	Līguma izpildes laiks	Piedāvājumi	Finanšu piedāvājums, (eiro, bez PVN)
	2020–2024	SIA "TRANZĪTS L"*	3 876 526.76
	2025–2028	SIA "Vizii Urban"	10 160 603.48
		SIA "TRANZĪTS L"	5 715 020.68

Avots: IUB dati, KP apkopojums.

*Apzīmējums: atbilstošās iepirkuma procedūras uzvarētājs ir iekrāsots zaļā krāsā.

- 95 No Liepājas pašvaldības sniegtās un tabulā apkopotās informācijas KP secina, ka ielu un veloceļu un to infrastruktūras kopšanas pakalpojumu Liepājas administratīvajā teritorijā no 2015. gada līdz 2028. gadam ir veikusi un turpinās veikt SIA "TRANZĪTS L". Turklāt no 2020. līdz 2025. gadam iepirkuma procedūrās ir piedalījušies tikai Apvienošanās dalībnieki. SIA "TRANZĪTS L" ir ieguvusi iespēju nodrošināt pakalpojumu četrpadsmit gadus pēc kārtas.
- 96 Ziņojuma pielikumā Nr. 7 "SIA "TRANZĪTS L" noslēgtie līgumi par pilsētvides pakalpojumu sniegšanu Liepājas valstspilsētas pašvaldībā laika periodā no 2020. gada" ir iekļauta informācija par Liepājas pašvaldības tranzīta ielu ikdienas uzturēšanas darbiem no pašvaldību budžeta līdzekļiem un Satiksmes ministrijas līdzfinansējuma, kuru arī veic SIA "TRANZĪTS L".
- 97 Liepājas pašvaldība norādīja, ka 18.03.2024. starp Liepājas pašvaldību, SIA "TRANZĪTS L" un Valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Latvijas Valsts Ceļi" tika noslēgts līgums Nr. LVC 2024/1.2./AC/119 "Par pilsētu tranzīta ielu ikdienas uzturēšanas darbiem 2024. gadā no pašvaldību budžeta līdzekļiem un Satiksmes ministrijas līdzfinansējuma". Līgums noslēgts saskaņā ar Satiksmes ministrijas apstiprināto programmu "Līdzfinansēšana pilsētu tranzīta ielu ikdienas uzturēšanā 2024. gadā" un iepirkuma procedūru "Ielu un veloceļu un to infrastruktūras ikdienas kopšanas pakalpojumi Liepājas pilsētā", identifikācijas Nr. LPP 2020/79, ievērojot iepirkuma komisijas 2020. gada 10. jūnija lēmumu. Minētā

⁵⁰ Pamatnostādnēs, 27.-38. punkts.

⁵¹ Liepājas pašvaldības 30.04.2025. vēstule Nr. 741/2.1.4.

iepirkuma Nr. LPP 2020/79 ietvaros notiek arī tranzītu ielu kopšana, kuru, pamatojoties uz iepriekš minēto līgumu un konkrētajā periodā piešķirto finansējuma apjomu, daļēji apmaksā Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Latvijas Valsts ceļi".⁵²

- 98 Ievērojot minēto, arī tranzītu ielu uzturēšanu Liepājas administratīvajā teritorijā veic SIA "TRANZĪTS L".

5.1.2. Ielu uzturēšana ziemas sezonā

- 99 Liepājas administratīvajā teritorijā ielu uzturēšanu ziemas sezonā 2015. gadā un līdz 10.04.2016. veica VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" Liepājas ceļu rajons. Savukārt no 25.10.2016. līdz 10.04.2021. to veica SIA "Clean R".⁵³ Informācija par Liepājas pašvaldības organizētajām iepirkuma procedūrām no 2022. gada ir apkopota 3. tabulā.

3. tabula

Ielu uzturēšanas darbi ziemas sezonās

Pakalpojumi	Līguma izpildes laiks	Piedāvājumi	Finanšu piedāvājums vienā ziemas sezonā, (eiro, bez PVN)
Ielu uzturēšanas darbi ziemas sezonās	2022	SIA "Clean R"*	624 892.44
		SIA "Eco Baltia vide"	812 495.06
		VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs"	648 278.14
	2023–2025	SIA "Eco Baltia vide"	625 319.86
		SIA "Vizii Urban"	612 032.39
		VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs"	628 242.50

Avots: IUB dati, KP apkopojums

*Apzīmējums: atbilstošās iepirkuma procedūras uzvarētājs ir iekrāsots zaļā krāsā.

- 100 Atbilstoši Liepājas pašvaldības sniegtajai un 3. tabulā iekļautajai informācijai iepirkuma procedūrās ielu uzturēšanas darbu veikšanā ziemas sezonās bez Apvienošanās dalībniekiem piedalās arī VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" un SIA "Eco Baltia vide". Tomēr šiem uzņēmumiem nav izdevies uzvarēt minētajās iepirkumu procedūrās. Konkursā par ielu uzturēšanas darbiem ziemas sezonās piedāvājumus snieguši AS "CleanR grupa" uzņēmumi SIA "Vizii Urban" un SIA "CleanR", kas šo pakalpojumu Liepājas administratīvajā teritorijā jau sniedz no 2016. gada. Savukārt otrs Apvienošanās dalībnieks SIA "TRANZĪTS L" šajās iepirkumu procedūrās nav piedalījies.
- 101 Izvērtējot 3. tabulā iekļauto informāciju par iepirkuma procedūrām laika periodā no 2023. līdz 2025. gadam, KP secina, ka pretendentu finanšu piedāvājumi bija salīdzinoši līdzīgi. SIA "Eco Baltia vide" piedāvājums, kas bija otrais lētākais piedāvājums, bija tikai par 2 % dārgāks nekā uzvarētāja SIA "Vizii Urban" piedāvājums, bet starpība ar trešo pretendenti VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" bija 3 %.
- 102 Ievērojot minēto, KP secina, ka ziemas sezonā ielu uzturēšanas pakalpojuma sniegšanā Apvienošanās dalībnieku konkurenti ilgstoši nesekmīgi konkurē ar AS "CleanR grupa" uzņēmumiem SIA "Vizii Urban" un SIA "CleanR", jo tiem neizdodas uzvarēt Liepājas pašvaldības iepirkumos, bet pēdējā iepirkuma rezultāti parāda, ka Apvienošanās dalībnieku

⁵² Liepājas pašvaldības 30.04.2025. vēstule Nr. 741/2.1.4.

⁵³ Turpat.

konkurentu konkurētspēja ir salīdzinoši augsta un tiem ir potenciāls uzvarēt turpmākajos iepirkumos.

5.1.3. Pludmales kopšana un uzturēšana

- 103 Iepirkuma procedūrās par pludmales kopšanas un uzturēšanas pakalpojumu Liepājas administratīvajā teritorijā no 2022. līdz 2024. gadam ir piedalījušās SIA “Eco Baltia vide”, SIA “NJ Pakalpojumi”, SIA “Ordālija”, Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “HAGBERG” (turpmāk – SIA “HAGBERG”), SIA “Vizii Urban” un tās saistītais uzņēmums SIA “Clean R”.

4. tabula

Liepājas pilsētas pludmales kopšana un uzturēšana

Liepājas pilsētas pludmales kopšana un uzturēšana	Līguma izpildes laiks	Piedāvājumi	Finanšu piedāvājums, (eiro, bez PVN)
	2022	SIA “Clean R”	138 830.80
		SIA “Eco Baltia vide”*	119 201.54
		SIA “NJ Pakalpojumi”	121 926.67
	2023	SIA “Vizii Urban”	127 152.65
		SIA “Eco Baltia vide”	127 609.55
		SIA “NJ Pakalpojumi”	138 425.24
	2024	SIA “Ordālija”	144 725.77
		SIA “NJ Pakalpojumi”	246 901.82
		SIA “Vizii Urban”	239 922.42
		SIA “Eco Baltia vide”	253 167.66
		SIA “HAGBERG”	237 977.58

Avots: IUB dati, KP apkopojums

*Apzīmējums: atbilstošās iepirkuma procedūras uzvarētājs ir iekrāsots zaļā krāsā.

- 104 Atbilstoši 4. tabulā iekļautajai informācijai Liepājas administratīvajā teritorijā pludmales kopšanas un uzturēšanas pakalpojumu iepirkuma procedūrās piedalās vairāki uzņēmumi, kas liecina par spēcīgu konkurenci.

5.1.4. Konkurences apstākļi ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā kopumā

- 105 Tā kā Lietas izpētē ielu un veloceļu un to infrastruktūras kopšanas, ielu uzturēšana ziemas sezonā un pludmales kopšanas un uzturēšanas pakalpojumi tika apkopoti vienā konkrētajā tirgū, tad atbilstoši šī dokumenta 3.5. nodaļā izdarītajiem secinājumiem par piedāvājuma puses aizvietojamību tika veikts atbilstošais tirgus daļu aprēķins.

Ielu, ceļu un pludmaļu kopšana un uzturēšana Liepājas administratīvajā teritorijā

Pakalpojuma sniedzēji	2022 (*)	2023 (*)	2024 (*)
SIA "Vizii Urban" un saistītie uzņēmumi	(*) [20-30] %	(*) [30-40] %	(*) [20-30] %
SIA "TRANZĪTS L"	(*) [60-70] %	(*) [60-70] %	(*) [60-70] %
Apvienošanās dalībnieki kopā:	(*) [90-100] %	(*) [90-100] %	(*) [90-100] %
SIA "NJ Pakalpojumi"	(*) [<1] %	(*) [1-5] %	(*) [1-5] %
SIA "Eco Baltia vide"	(*) [5-10] %	(*) [1-5] %	(*) [<1] %
SIA "HAGBERG"	(*) [<1] %	(*) [<1] %	(*) [5-10] %
KOPĀ:	100 %	100 %	100 %

Avots: tirgus dalībnieku dati, KP apkopojums

- 106 Izvērtējot 5. tabulā iekļauto informāciju kopsakarā ar citu šī dokumenta 5. punktā iekļauto informāciju, KP secina, ka Apvienošanās dalībnieki ir būtiskākie šī ietekmētā tirgus dalībnieki no 2016. gada. Apvienošanās rezultātā notiek SIA "Vizii Urban" un SIA "TRANZĪTS L" darbības pārklāšanās šajā ietekmētajā tirgū. Gandrīz 10 gadus neviens no to konkurentiem nav varējis uzvarēt Liepājas pašvaldības rīkotajās iepirkumu procedūrās saistībā ar ielu un veloceļu un to infrastruktūras kopšanu un ielu uzturēšanu ziemas sezonās, bet tas ir izdevies iepirkuma procedūrā saistībā ar pludmales kopšanu un uzturēšanu. Tomēr fakts, ka Apvienošanās dalībnieku konkurenti ir piedalījušies iepirkuma procedūrās divos (ielu uzturēšana ziemas sezonās, pludmales kopšana un uzturēšana) no trijiem šajā ietekmētajā tirgū iekļautajiem segmentiem un vienā no tiem arī uzvarējuši, liecina, ka konkurentu klātbūtne varētu būt ietekmējusi piedāvājuma cenu, kvalitāti un citus pakalpojuma parametrus par labu klientam.
- 107 Saskaņā ar Pamatnostādņu 19. punktu apvienošanās horizontālā līmenī nav uzskatāma par problemātisku, ja Herfindahl-Hirschman indekss (turpmāk – HHI) pēc apvienošanās ir zemāks par 1000. Atbilstoši Pamatnostādņu 20. punktam arī gadījumā, ja HHI pēc apvienošanās ir no 1000 līdz 2000 un HHI izmaiņas (turpmāk – Deltas koeficients) ir zemākas par 250, vai apvienošanās gadījumā, kad HHI pēc apvienošanās ir augstāks par 2000 un Deltas koeficients zemāks par 150, konkurence traucēta netiek. HHI līmeni kombinācijā ar attiecīgo deltas koeficientu var izmantot kā sākotnējo norādi par konkurences izmaiņām, ņemot vērā konkrētā tirgus īpašos apstākļus.⁵⁴ HHI pirms apvienošanās ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā 2024. gadā bija 5072, pēc apvienošanās šis rādītājs būs 8504, deltas koeficients ir 3432. Konkrētajā gadījumā HHI ir lielāks par 2000, tā pieaugums ir lielāks par 150, līdz ar to KP secina, ka Apvienošanās ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā ir uzskatāma par problemātisku.
- 108 Lai gan tirgus daļas un tirgus daļu papildinājumi sniedz tikai pirmās norādes par tirgus spēju un tirgus spējas palielinājumu, novērtēšanā tie parasti ir būtiski faktori.⁵⁵ Lietas izpētē šie faktori tiek vērtēti kopsakarā ar citiem Lietas apstākļiem, t. i., iespējamajiem kompensējošiem

⁵⁴ KP 04.03.2019. lēmums Nr. 7 *Latvijas propāna gāze, EAN, ILEA, Rietumu vējš, Pro gāze Agus* 33. punkts. Pieejams: https://lemumi.kp.gov.lv/files/documents/20190304_LEMUMS_LPG_%20PUBL.pdf.

⁵⁵ Pamatnostādnes, 27. punkts.

mehānismiem, viens no kuriem ir kompensējošā pirktspēja.

5.1.5. Nekoordinētā ietekme

- 109 Pamatnostādnēs ir norādīts, ka daudzi faktori, kas katrs atsevišķi ne vienmēr ir izšķiroši, var ietekmēt iespējamību, ka apvienošanās radīs būtisku nekoordinētu ietekmi.⁵⁶ Atbilstoši veiktajai izpētei Lietā KP secina, ka Apvienošanās dalībniekiem ir lielas tirgus daļas ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā, tomēr tirgus daļu lielums tirgos, kas ir tieši saistīti ar iepirkuma procedūru rezultātiem, no iepirkuma uz nākamo iepirkumu var būtiski mainīties. Turklāt Apvienošanās dalībniekiem ir konkurenti, kas arī piedalās Liepājas pašvaldības organizētajās iepirkumu procedūrās, tāpēc Apvienošanās dalībnieku tirgus daļu lielums pats par sevi nenorāda uz iespējamo šo uzņēmumu tirgus varu ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā.
- 110 Atbilstoši Lietā iegūtajai informācijai divos no trijiem pakalpojumiem, t. i., ielu uzturēšanā ziemas sezonā un pludmales kopšanā un uzturēšanā, kas iekļauti ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā, Apvienošanās dalībnieki saskaras ar konkurences spiedienu no citiem tirgus dalībniekiem. EK izmanto pieeju, ka tirgus daļas piedāvājuma pusē var aprēķināt, izmantojot ticamu pretendentu skaitu. Pamatojums šai metodei ir tāds, ka, ja klienti uzskata piegādātājus par savstarpēji aizvietojamiem un var viegli pārslēgties starp tiem, un piegādātāji nesaskaras ar jaudas ierobežojumiem, tad katram ticamam piegādātājam ir tikpat lielas izredzes kā citiem noslēgt līgumus nākotnē. Šādos gadījumos vēsturiskie pārdošanas rādītāji ir daudz vājāks tirgus darbības rādītājs nekā ticamu dalībnieku skaits tirgū.⁵⁷
- 111 Atbilstoši Lietas izpētē iegūtajai informācijai KP secina, ka SIA “Vizii Urban” un SIA “TRANZĪTS L” ilgu laika periodu ir piedalījušies Liepājas pašvaldības organizētajās iepirkumu procedūrās katrs savos ielu un ceļu uzturēšanas tirgū iekļautajā pakalpojumu segmentos, t. i., SIA “TRANZĪTS L” – ielu un veloceļu un to infrastruktūras pakalpojuma iepirkumā, bet SIA “Vizii Urban” un tā saistītais uzņēmums SIA “Clean R” – ielu uzturēšanas ziemas periodā un pludmales kopšanas un uzturēšanas pakalpojuma iepirkumos. Minētajās iepirkumu procedūrās ir piedalījušies arī vairāki SIA “Vizii Urban” konkurenti. Savukārt 2024. gadā ielu un veloceļu un to infrastruktūras pakalpojuma sniegšanas iepirkumā Apvienošanās dalībnieki ir piedalījušies kopīgi. Līdz ar to Apvienošanās dalībnieki līdz 2024. gadam ir uzskatāmi galvenokārt par potenciālajiem konkurentiem, bet tikai no 2024. gada – par faktiskajiem konkurentiem.
- 112 (*).⁵⁸ Ievērojot minēto, KP secina, ka Liepājas pašvaldībai nav ierobežotas iespējas mainīt ielu un veloceļu un to infrastruktūras kopšanas un ielu uzturēšanas ziemas sezonās pakalpojumu sniedzējus. Tādējādi konkurences apstākļi vienā no Lietā konstatētajiem ietekmētajiem tirgiem ir pakārtoti iepirkumu procedūru rezultātiem. Atbilstoši Lietas izpētē iegūtajai informācijai Apvienošanās dalībnieku konkurenti turpinās piedalīties Liepājas pašvaldības iepirkumos.
- 113 Lai konstatētu nekoordinēto ietekmi, ir jāpierāda, ka apvienotā struktūra spēj kavēt konkurentu paplašināšanos. Lietā konstatētajā ietekmētajā tirgū darbojas Apvienošanās dalībnieku konkurenti, daļai no kuriem ir resursi vai vismaz daļa no tiem, lai piedalītos Liepājas pašvaldības iepirkumos, bet tie nevar izpildīt minēto iepirkumu prasības attiecībā uz iepriekšējo pieredzi un kvalifikāciju u. c., kas ierobežo to iespējas piedalīties minētajos iepirkumos, t. i., galvenokārt iepirkumā saistībā ar ielu un veloceļu un to infrastruktūras kopšanu. Apvienotais tirgus dalībnieks nevar kavēt konkurentu paplašināšanos.
- 114 Lietas izpētē nav iegūti pierādījumi, ka Apvienošanās likvidē svarīgu konkurētspējīgu spēku,

⁵⁶ Pamatnostādnēs, 26. punkts.

⁵⁷ Lindsay A., Berridge A., *The EU Merger Regulation: Substantive Issues*, Thomson Reuters, 2017, UK, 201.–202. lpp. un EK 11.05.2000. lēmums lietā Nr. COMP/M.1745 *EADS*, 146. punkts.

⁵⁸ VAS “Latvijas autoceļu uzturētājs” 08.05.2025. vēstule Nr. 4.2.-A.3/N2025-577.

jo konkurences intensitāte šajā Lietā konstatētajā ietekmētajā tirgū ir tieši atkarīga no attiecīgo iepirkumu noteikumiem.

- 115 No iepriekš minētā KP secina, ka, lai arī Apvienošanās rezultātā pieaugs tirgus koncentrācija un Apvienotā tirgus dalībnieka tirgus daļa, tomēr, ņemot vērā, ka konkurences apstākļi šajā Lietā apskatītajā ietekmētajā tirgū ir pakārtoti iepirkuma procedūrām, tirgus daļas nav vienīgais noteicošais faktors nekoordinētās ietekmes vērtēšanai.

Ievērojot minēto, Lietas izpētē ir iegūti pierādījumi, ka SIA "Vizii Urban" un SIA "TRANZĪTS L" apvienošanās var radīt nekoordinētu ietekmi, kuras rezultātā izveidotos apvienotā tirgus dalībnieka dominējošais stāvoklis ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā, kas šajā tirgū varētu izraisīt konkurences traucējumus. Šis fakts Lietā tiek skatīts kopsakarā ar iespējamajiem kompensējošiem mehānismiem, kas var ierobežot negatīvo seku iestāšanos.

5.2. Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojuma tirgus

- 116 Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojuma tirgū ir ietverti vairāki pakalpojumi, kuru sniegšanas mērķis ir nodrošināt tīru, drošu, funkcionālu un estētiski pievilcīgu pilsētvidi, kas veicina iedzīvotāju labklājību, sabiedrisko kārtību un ilgtspējīgu pilsētas attīstību. Minētie pakalpojumi ir parku, zaļo platību un laukumu kopšana, puķu piramīdu, puķu kastu un puķu trauku apstādīšana ar vasaras puķēm, uzstādīšana un uzturēšana, koku kopšana, dezinfekcija un deratizācija, publiskas lietošanas spēļu un rekreācijas laukumu uzturēšana, aprīkojuma remonts un demontāža.
- 117 Šajā ietekmētajā tirgū Liepājas pašvaldības organizētajās iepirkuma procedūrās no 2022. līdz 2024. gadam ir piedalījušies vairāki tirgus dalībnieki: SIA "Sedumi", SIA "NJ Pakalpojumi", SIA "Pīlādži-juniors". Tirgus līderis ir SIA "TRANZĪTS L", SIA "Vizii Urban" šajā tirgū darbojas minimālā apjomā. Informācija par šo tirgu ir apkopota 6. tabulā.

6. tabula

Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumi Liepājas administratīvajā teritorijā

Uzņēmuma nosaukums	2022 (*)	2023 (*)	2024 (*)
SIA "Vizii Urban"	(*) [<1] %	(*) [<1] %	(*) [<1] %
SIA "TRANZĪTS L"	(*) [70-80] %	(*) [70-80] %	(*) [60-70] %
Apvienošanās dalībnieki kopā:	(*) [70-80] %	(*) [70-80] %	(*) [70-80] %
SIA "NJ pakalpojumi"	(*) [20-30] %	(*) [20-30] %	(*) [20-30] %
SIA "Sedumi"	(*) [1-5] %	(*) [<1] %	(*) [<1] %
SIA "Pīlādži-juniors"	(*) [1-5] %	(*) [1-5] %	(*) [1-5] %
KOPĀ:	100 %	100 %	100 %
* SIA "NJ pakalpojumi" tirgus daļas aprēķinā papildus sniegtajai informācijai ir iekļauts arī publiskā iepirkuma "Liepājas pilsētas publiskas lietošanas spēļu un rekreācijas laukumu uzturēšana" piešķirtais finansējums.			

Avots: tirgus dalībnieku dati, KP apkopojums

- 118 Atbilstoši 6. tabulā iekļautajai informācijai Apvienošanās dalībnieku konkurentu tirgus daļas šajā ietekmētajā tirgū ir nelielas. SIA "TRANZĪTS L" ir būtiskākais tirgus dalībnieks šajā tirgū.
- 119 SIA "Vizii Urban" ir uzskatāma par SIA "TRANZĪTS L" potenciālo konkurentu šajā ietekmētajā tirgū. Nopērkot SIA "TRANZĪTS L", SIA "Vizii Urban" var samazināt konkurenci

šajā ietekmētajā tirgū, jo SIA "TRANZĪTS L" ir būtisks tirgus dalībnieks vairākos Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojuma sniegšanas tirgū iekļauto pakalpojumu tirgus segmentos (puķu pīramīdu, puķu kastu un puķu trauku apstādīšana ar vasaras puķēm, uzstādīšana un uzturēšana, koku kopšana un zāģēšana, parku, zaļo platību un laukumu kopšana šajā teritorijā), savukārt SIA "Vizii Urban" šajā ietekmētajā tirgū ir uzsācis darbību salīdzinoši nesen, uzsākot sniegt deratizācijas un dezinfekcijas pakalpojumu.

- 120 KP skatījumā, nozīmīgs fakts ir tas, ka SIA "Vizii Urban" un tās saistītie uzņēmumi darbojas vairākos Pilsētvides uzturēšanas pakalpojuma tirgos citās Latvijas pilsētās. Tāpēc SIA "Vizii Urban" ir jāvērtē kā potenciāls konkurents SIA "TRANZĪTS L" gadījumā, ja Apvienošanās nenotiktu.
- 121 Apvienošanās ar potenciālo konkurentu var radīt horizontālu pret konkurenci vērstu ietekmi, kas var būt gan koordinēta, gan nekoordinēta, ja potenciālais konkurents ievērojami ierobežo to uzņēmumu darbību, kuri darbojas tirgū.⁵⁹
- 122 Tādējādi, ja Apvienošanās nenotiktu, tad SIA "Vizii Urban" un tās saistītie uzņēmumi būtu konkurējošais spēks, kas varētu sacensties ar SIA "TRANZĪTS L" šajā ietekmētajā tirgū.
- 123 HHI pirms apvienošanās 2024. gadā bija 5550, pēc apvienošanās būs 5688, deltas koeficients ir 138. Konkrētajā gadījumā HHI ir lielāks par 2000, tā pieaugums ir mazāks par 150. Minētais liecina, ka Apvienošanās rezultātā koncentrācijas pieaugums Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā ir neliels, un līdz ar to KP secina, ka Apvienošanās ietekme Pilsētas vides pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā ir nenozīmīga.

5.2.1. Nekoordinētā ietekme

- 124 Par nekoordinētās ietekmes esību Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā varētu liecināt vairāki faktori, tostarp tas, ka vienam no Apvienošanās dalībniekiem SIA "TRANZĪTS L" šajā ietekmētajā tirgū ir liela tirgus daļa, bet SIA "Vizii Urban" tirgus daļa šajā ietekmētajā tirgū ir neliela, turklāt Apvienošanās dalībniekiem ir vairāki konkurenti. Ievērojot minēto, šajā ietekmētajā tirgū Apvienošanās dalībnieki nav tuvi konkurenti, un Apvienošanās nelikvidē svarīgu konkurētspējīgu spēku.
- 125 Atbilstoši šī lēmuma 5. tabulā iekļautajai informācijai Liepājas pašvaldības organizētajās iepirkumu procedūrās Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā piedalās vairāki uzņēmumi.
- 126 Konkurences apstākļi Pilsētvides uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā galvenokārt ir pakārtoti iepirkuma procedūru rezultātiem. Atbilstoši Lietas izpētē iegūtajai informācijai Apvienošanās dalībnieku konkurenti piedalās Liepājas pašvaldības iepirkumos.
- 127 Ievērojot minēto, KP secina, ka kopumā Apvienošanās dalībnieku konkurentiem tuvāko gadu laikā ir potenciāls, kas varētu kavēt Apvienotā tirgus dalībnieka iespējamo dominējošā stāvokļa izveidošanos Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā un novērst Apvienotā tirgus dalībnieka vēlmi celt cenas vai samazināt kvalitāti, inovācijas vai izvēli.
- 128 No iepriekš minētā KP secina, ka, lai arī Apvienošanās rezultātā pieaugs Apvienotā dalībnieka tirgus daļa konkrētajā ietekmētajā tirgū, tomēr, ņemot vērā to, ka tirgus koncentrācijas pieaugums ir neliels un konkrētais tirgus ir pakārtots iepirkuma procedūrām, tirgus daļas nav vienīgais noteicošais faktors nekoordinētās ietekmes vērtēšanai un attiecīgi nav pietiekamu pierādījumu, ka Apvienošanās radīs konkurences situācijas pasliktināšanos Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā.
- Ievērojot minēto, Lietas izpētē nav iegūti pierādījumi, ka SIA "Vizii Urban" un SIA "TRANZĪTS L" apvienošanās varētu radīt nekoordinētu ietekmi Pilsētvides uzturēšanas

⁵⁹ Pamatnostādnes, 59. punkts.

pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā, kuras rezultātā izveidotos apvienotā tirgus dalībnieka dominējošais stāvoklis konkrētajā ietekmētajā tirgū. Tādējādi konkrētajā apvienošanās gadījumā nav konstatēta negatīva ietekme uz konkurenci Pilsētvides uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā.

6. Ieiešana Lietā konstatētajos ietekmētajos tirgos un šķēršļi darbības paplašināšanai tajos

- 129 Ienākšana tirgos ir uzskatāma par vienkāršu, ja tā ir iespējama divu gadu laikā un notiek tādā apjomā, kas ir pietiekoši, lai novērstu vai neitralizētu būtisku konkurences ierobežojumu, ko rada apvienošanās.⁶⁰ Ja iekļūšana tirgū ir pietiekami vienkārša, maz ticams, ka apvienošanās radīs jebkādu būtisku pret konkurenci vērstu risku. Tāpēc iekļūšanas ietekmes analīze ir svarīgs elements, novērtējot kopējo ietekmi uz konkurenci.⁶¹
- 130 Apvienošanās, visticamāk, neradīs vai nepalielinās tirgus varu vai atvieglos tās īstenošanu, ja ienākšana tirgū ir tik vienkārša, ka tirgus dalībnieki pēc apvienošanās kolektīvi vai vienpusēji nevarētu izdevīgi uzturēt cenu pieaugumu. Šāda ienākšana, visticamāk, atturēs no pret konkurenci vērstas apvienošanās tās sākumposmā vai atturēs vai neitralizēs ietekmi uz konkurenci.⁶²
- 131 Šķēršļi darbības paplašināšanai vai ienākšanai tirgū var būt dažādi. Tie var arī būt izmaksu un citu šķēršļu veidā, piemēram, tīkla ietekmes radītie šķēršļi, ar ko nākas sastapties klientiem, ja tie maina piegādātāju. Arī dominējošā uzņēmuma rīcība var radīt šķēršļus ienākšanai tirgū, proti, ja šis uzņēmums ir izdarījis lielus ieguldījumus un ienācējam vai konkurentam jānodrošina identisks līmenis⁶³ vai ja minētais uzņēmums ir noslēdzis ar klientiem ilgtermiņa līgumus, kuru ietekmē tiek bloķēts tirgus.
- 132 Ievērojot minēto, šķēršļi iekļūšanai tirgū var izpausties dažādos veidos:
- a) juridiskās priekšrocības rodas gadījumos, kad normatīvie šķēršļi ierobežo tirgus dalībnieku skaitu;
 - b) tirgū jau esošajiem uzņēmumiem var būt arī tehniskas priekšrocības, piemēram, preferenciāla piekļuve svarīgām ražotnēm, dabas resursiem, jauninājumiem un pētniecībai, un attīstībai vai intelektuālā īpašuma tiesībām, kā dēļ ikvienam uzņēmumam kļūst sarežģītāk veiksmīgi konkurēt;
 - c) arī jau esošo uzņēmumu stāvoklis tirgū var radīt šķēršļus iekļūšanai. Jo īpaši sarežģīta var būt iekļūšana noteiktā darbības nozarē, jo, lai efektīvi konkurētu, ir vajadzīga pieredze vai reputācija, ko jaunpienācējam var būt sarežģīti iegūt.⁶⁴
- 133 Lietas izpētes laikā tika iegūta informācija, ka juridiskie šķēršļi galvenokārt ir saistīti ar bāzes vietas izveidi, kas ir nepieciešamais priekšnoteikums dalībai ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma iepirkuma procedūrās Liepājas pašvaldības iepirkumos. Tirgus dalībnieki ir norādījuši, ka šādas bāzes izveidei ir jānodrošina visu nepieciešamo atļauju un sertifikātu saņemšana.
- 134 Izvērtējot, vai ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā ir savlaicīgas ienākšanas iespējas, KP norāda, ka ienākšana ir realizējama divu gadu laikā, jo iepirkuma procedūra ielu uzturēšanas ziemas sezonās pakalpojuma iepirkumā notiks līdz nākamās ziemas sezonas sākumam. Taču šī ietekmētā tirgus nozīmīgu daļu veido iepirkums par ielu un veloceļu un to infrastruktūras kopšanu, kurā līgums tiek slēgts uz 4 gadiem. Nākamā iepirkuma procedūra par šī pakalpojuma sniegšanu provizoriski var notikt 2027. gadā.

⁶⁰ Pamatnostādnes, 74.-75. punkts.

⁶¹ Pamatnostādnes, 68. punkts.

⁶² US Horizontal Merger Guidelines (19.08.2010.) 3. punkts. Pieejams: <https://www.justice.gov/atr/horizontal-merger-guidelines-0>.

⁶³ EST 14.02.1978. spriedums lietā Nr. 27/76, *United Brands* pret EK, 91. punkts.

⁶⁴ Lindsay, Berridge (2017), *The EU Merger Regulation*, 526. lpp.

- 135 Būtisks apstāklis Lietā ir fakts, ka dažiem uzņēmumiem, piemēram, SIA “CTB” un VAS “Latvijas autoceļu uzturētājs”, ir infrastruktūra Liepājas administratīvajā teritorijā, bet tie nevar izpildīt citas konkursu prasības. Tā, piemēram, SIA “CTB” ir norādījusi, ka tā nevarēja izpildīt Liepājas pašvaldības 2024. gada iepirkumā “*Ielu un veloceļu un to infrastruktūras ikdienas kopšanas pakalpojumi Liepājas valstspilsētā*” noteiktās prasības, jo Liepājas pašvaldības konkursa darbu saturs sevī ietvēra arī zāles pļaušanu pilsētvidē, būvju uzkopšanas darbus, kā arī infrastruktūras objektu (soliņu, sabiedriskā transporta pieturvietu) remontdarbus, kuros SIA “CTB” nav pietiekamas pieredzes konkursa nolikumā prasītajā apjomā. Uzņēmums norādīja, ka ir secinājis, ka šajā konkursā izvirzītās kvalifikācijas prasības ir tik nepamatoti specifiskas, ka SIA “CTB” kā uzņēmumam ar teju 30 gadu pieredzi ceļu būvē un valsts nozīmes ceļu un lidlauku būvniecībā, ar milzīgu tehnikas parku un pilnībā funkcionējošu bāzi Liepājā nebija iespējams tās izpildīt.⁶⁵
- 136 Vēl attiecībā uz iepriekšējo pieredzi norādīts, ka atsevišķos iepirkumos tiek noteiktas ļoti specifiskas pieredzes prasības, piemēram, konkrēti attiecināmas tikai uz ielu uzturēšanu, izslēdzot pieredzi autoceļu uzturēšanā. Tirgus dalībnieku ieskatā, šāda pieeja mākslīgi ierobežo konkurenci, jo būtiskākie darbu veidi – seguma kopšana, tīrīšana, ziemas uzturēšanas darbi u. c. – ir ļoti līdzīgi gan autoceļos, gan pilsētas ielās, tāpēc būtu lietderīgi atzīt līdzvērtīgu pieredzi abās jomās. Tirgus dalībnieki ir secinājuši, ka šķērslis jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū ir Liepājas pašvaldības izsludināto konkursu nolikumu nepamatoti stingrās prasības.⁶⁶
- 137 Daži aptaujātie tirgus dalībnieki ir norādījuši, ka, lai veicinātu plašāku konkurenci un jaunu dalībnieku iesaisti publiskos iepirkumos Liepājas un visā Latvijas teritorijā, jāsamazina izvirzītās prasības pretendentiem nepieciešamajai pieredzei, resursiem, līgumu izpildes nodrošinājumiem. Turklāt lielajās pilsētās ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu iepirkumus ir nepieciešams sadalīt lotēs, nosakot arī atbilstošus ierobežojumus.
- 138 Atbilstoši Lietas izpētē iegūtajai informācijai iepirkumos saistībā ar ielu un ceļu uzturēšanu būtisks faktors ir bāzes vieta attiecīgajā administratīvajā teritorijā vai tās tuvumā. Liepājas pašvaldības organizētajā iepirkuma procedūrā saistībā ar ielu uzturēšanas darbu veikšanu ziemas sezonā pretendentiem konkursa pieteikumā bija jānorāda bāzes vietas adrese. Lai veiktu minētos pakalpojumus iepirkuma tehniskajās specifikācijās noteiktajā kvalitātē un termiņā, bāzes vietas esība ir objektīva nepieciešamība.
- 139 Lietas izpētes laikā tika analizēts, vai nepieciešamība izveidot bāzes vietu ir uzskatāma par barjeru, kā arī tika skaidrots, cik lielas ir izmaksas bāzes vietas izveidei.
- 140 Tā kā pamatā pilsētvides uzturēšanas, uzkopšanas un labiekārtošanas pakalpojumi tiek pasūtīti un arī sniegti kompleksi, tie tiek sniegti ikdienā un tiem ir regulārs un sistēmisks raksturs, konkrētais komersants attiecīgajā pašvaldības teritorijā parasti ierīko bāzes vietu uz konkrētā līguma izpildes laiku. Līdz ar to komersantam neatkarīgi no tā pamatdarbības vietas ir iespējams ierīkot bāzes vietu jebkurā Latvijas teritorijas daļā, ja tas attiecīgās pašvaldības teritorijā ir ieguvis ilgtermiņa līguma slēgšanas un pakalpojuma sniegšanas tiesības. Ilgtermiņa līguma noslēgšana publisko iepirkumu procedūras rezultātā arī samazina bāzes vietas izveidē veikto ieguldījumu zaudēšanas risku.⁶⁷
- 141 Vairāki uzņēmumi ir norādījuši, ka ir sarežģīti raksturot nepieciešamās izmaksas ieiešanai ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā, jo nav zināmi konkrēti iepirkuma nosacījumi. Tā SIA “CBT” ir norādījusi, ka uz šo jautājumu nav iespējams sniegt skaidru atbildi, jo tā būtu atkarīga no daudziem faktoriem, piemēram, no tā, vai un kāda tehnika jau ir pieejama pretendentiem, vai nepieciešams piesaistīt papildu darba spēku, tāpat arī no tā, ar cik jaunu/jaudīgu tehniku pretendents vēlas strādāt. Taču jebkurā gadījumā ir lēšams,

⁶⁵ SIA “CTB” vēstule Nr. CTB/25-1.5/72.

⁶⁶ Lindsay, Berridge (2017), The EU Merger Regulation, 526. lp.

⁶⁷ Ziņojuma 6.3.2. apakšpunkts, 46. lp.

ka ienākšanas izmaksas nevarētu būt mazākas par vairākiem miljoniem eiro.⁶⁸ Savukārt VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" ir norādījusi (*).⁶⁹

- 142 Tirgus dalībnieki ir arī norādījuši, ka, lai jauns uzņēmums varētu pilnvērtīgi uzsākt darbību ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā vai tās tuvumā, tam nepieciešams veikt vairāku posmu sagatavošanās procesu. Tas ietver piemērota zemesgabala atrašanu vai nomu, infrastruktūras izveidi vai pielāgošanu, atbilstošas tehnikas iegādi vai nomu, kā arī personāla piesaisti un apmācības. Vēl ir jāizstrādā arī speciāls loģistikas plāns, īpaši ziemas sezonas vajadzībām. Tādējādi šis process ir salīdzinoši laikietilpīgs, kā arī pieprasa veikt detalizētu plānošanu.
- 143 Tādējādi KP secina, ka nepieciešamās izmaksas bāzes izveidei ir lielas, turklāt tās var atmaksāties tikai ilgtermiņā. Būtiski ir arī ar bāzes izveidi saistītie juridiskie un administratīvie faktori, piemēram, saskaņojumi ar dažādām valsts institūcijām.
- 144 Atbilstoši Lietas izpētē iegūtajai informācijai atsevišķiem uzņēmumiem ir infrastruktūra un aktīvi Liepājas administratīvajā teritorijā, un tie piedalās iepirkumos ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu tirgū, bet viņu tirgus spēks tiem neļauj sagatavot konkurētspējīgu priekšlikumu un uzvarēt divos no trijiem ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu iepirkumiem Liepājas administratīvajā teritorijā. Izņēmums ir pludmales kopšanas un uzturēšanas pakalpojuma iepirkuma procedūra. Tādējādi KP secina, ka šo tirgus dalībnieku aktīvi un tirgus spēja, pieredze u. c. kvalificējošie rādītāji līdz šim nav bijuši pietiekami, lai uzvarētu Liepājas pašvaldības organizētajos ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojumu tirgus iepirkumos, t. i., ielu un veloceļu un to infrastruktūras kopšanas un ielu uzturēšana ziemas sezonās pakalpojumu iepirkumu procedūrās.
- 145 Tā kā nākamais konkurss par ielu un veloceļu un to infrastruktūras kopšanas pakalpojuma sniegšanu būs tikai pēc diviem gadiem un iepirkuma prasības nav zināmas, daļa no aptaujātajiem tirgus dalībniekiem atturējās izteikt prognozes par savu dalību nākamajā Liepājas pašvaldības iepirkumā par minētā pakalpojuma sniegšanu. VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" ir norādījusi, ka (*).⁷⁰
- Ievērojot minēto, Liepājas pašvaldības iepirkuma noteikumi attiecībā uz pakalpojumiem, kas iekļauti ielu un ceļu uzturēšanas tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā un galvenokārt ielu un veloceļu un to infrastruktūras kopšanas pakalpojuma sakarā, t. i., stingras kvalifikācijas prasības, noteikumi attiecībā uz iepriekšējo pieredzi noteikta darba apjoma izpildei, iepriekšējais apgrozījums konkrēta pakalpojuma veikšanai u. c., Apvienošanās dalībnieku konkurentiem ir sarežģīti izpildāmi. Tādējādi minētie noteikumi un izmaksas pakalpojuma sniegšanas bāzes izveidei kopumā veido ieiešanas barjeras šajā ietekmētajā tirgū, ierobežojot jaunu tirgus dalībnieku iespējas iekļūt ielu un ceļu uzturēšanas tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā, īpaši tiem, kuriem nav atbilstošas pieredzes un spējas veikt ievērojamu finansiālo ieguldījumu.
- 146 Savukārt attiecībā uz barjerām ienākšanai un darbības paplašināšanai Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojumu tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā KP secina, ka pastāv šķēršļi jaunu dalībnieku ienākšanai, kas saistīti ar apvienotiem pakalpojumu iepirkumiem, augstām kvalifikācijas prasībām, tostarp attiecībā uz apgrozījumu un tehnisko nodrošinājumu, kā arī līgumu termiņiem, kas ierobežo iespējas mazākiem vai jauniem uzņēmumiem piedalīties Liepājas pašvaldības iepirkumu procedūrās.

7. Kompensējoša pirktspeja

- 147 Pircēja kompensējošā vara (angl. *countervailing buyer power*) apzīmē situāciju, kurā pircējs

⁶⁸ SIA "CTB" 30.04.2025. vēstule Nr. CTB/25-1.5/72.

⁶⁹ VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" 08.05.2025. vēstule Nr. 4.2.-A.3/N2025-577.

⁷⁰ Turpat.

(šajā gadījumā – Liepājas pašvaldība, pasūtītājs) var neitralizēt pakalpojuma sniedzēja tirgus varu, izmantojot tādas mehānismus kā pārslēgšanās uz alternatīviem piegādātājiem, jaunu piegādātāju piesaiste, apjomu sadale, cenu spiediens vai specifisku iepirkumu nosacījumu strukturēšana. Šāda spēja biežāk sastopama pieredzējušiem pircējiem ar lielu iepirkumu apjomu.⁷¹

- 148 Pircēja (konkrētajā gadījumā – Liepājas pašvaldības, pasūtītāja) kompensējošā pirktspēja nozīmē, ka tas var izmantot stratēģijas, kas neļautu Apvienotajam tirgus dalībniekam izmantot tirgus varu. EK identificē četrus galvenos kritērijus, pēc kuriem novērtē pircēja spēku:
- 1) reālas alternatīvas vai ticami draudi pārslēgties;
 - 2) pircēja stimulē izmantot savu spēku;
 - 3) vai piegādātāja spēks nav lielāks nekā pircēja;
 - 4) mazāku pircēju loma.⁷²

Reālas alternatīvas vai ticami draudi pārslēgties

- 149 Lietā nenotiek komerciālas sarunas starp pasūtītāju un pakalpojuma sniedzēju, jo pasūtītājs izvēlas pakalpojuma sniedzēju iepirkuma procedūras rezultātā.
- 150 Saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 2. pantu publiskā iepirkuma mērķis ir nodrošināt iepirkumu atklātumu, piegādātāju brīvu konkurenci, vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem, kā arī efektīvu pasūtītāja līdzekļu izmantošanu, samazinot riskus.
- 151 Pašvaldība izstrādā iepirkumu dokumentāciju tā, lai veicinātu konkurenci un nepieļautu nepamatotus ierobežojumus. Lai gan likums neparedz tiešu pienākumu veicināt mazo un vidējo uzņēmumu dalību iepirkumos, pašvaldība var strukturēt iepirkumus tā, lai arī šādi uzņēmumi varētu tajos piedalīties.
- 152 Pašvaldības rīcības brīvība izpaužas iepirkuma dokumentu sagatavošanā. Tā var ietekmēt pretendentu loku, piemēram, veidojot iepirkumu visai teritorijai vai sadalot to daļās, kā arī pašu pakalpojumu sadalot vairākās daļās.
- 153 Pašvaldībai ir pieredze, un tās rīcībā ir dati no iepriekšējiem iepirkumiem, kas dod iespēju prognozēt dalībnieku interesi. Ja dalībnieku skaits bijis mazs, pašvaldība var pārstrukturēt iepirkumu, lai palielinātu dalībnieku interesi.
- 154 Atbilstoši Lietā iegūtajai informācijai ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma iepirkumos Liepājas administratīvajā teritorijā laika periodā no 2020.–2025. gadam bez Apvienošanās dalībniekiem ir piedalījušies vēl 5 uzņēmumi (SIA “NJ pakalpojumi”, SIA “Ordālija”, SIA “HAGBERG”, SIA “Eco Baltia vide” un VAS “Latvijas autoceļu uzturētājs”), tomēr noteiktos segmentos, piemēram, ielu un veloceļu un to infrastruktūru kopšanas pakalpojuma iepirkumā, jau ilgstoši piedalās tikai Apvienošanās dalībnieki. Vairāki tirgus dalībnieki, kuri sekmīgi darbojas ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgos citās ģeogrāfiskās teritorijās, ir norādījušas uz problemātiku Liepājas pašvaldības iepirkumos.
- No iepriekš minētā KP secina, ka potenciāli pastāv ticama iespēja, ka tirgū var ienākt jauni tirgus dalībnieki, ja pašvaldība izmantotu mērķtiecīgus instrumentus, lai palielinātu konkurenci (mazāki apjomi, elastīgāki nosacījumi).

Pircēja stimulē izmantot savu spēku

- 155 Liepājas pašvaldība ir norādījusi, ka uzņēmumu apvienošanās gadījumā samazinās konkurence vides uzturēšanas un ceļu uzturēšanas pakalpojumu sniegšanas sektorā. Līdz šim rīkotajās iepirkumu procedūrās pretendentu skaits bijis no viena līdz četriem, no kuriem divi pretendenti

⁷¹ Lindsay A., Berridge A., The EU Merger Regulation: Substantive Issues, Thomson Reuters, 2017, UK, 503., 505-507. lp., Pamatnostādnes, 65. punkts.

⁷² Lindsay A., Berridge A., The EU Merger Regulation: Substantive Issues, Thomson Reuters, 2017, UK, 504. lp.

ir Apvienošanās dalībnieki. Samazinoties konkurencei, pašvaldība var būt spiesta pārstrukturēt līgumu izpildi, lai nodrošinātu veselīgu konkurenci, kas ir pamats iespējami zemākām izmaksām.⁷³

- 156 Veicot Liepājas pašvaldības iepirkumu analīzi⁷⁴ ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā, KP secina, ka šo iepirkumu tehniskajās specifikācijās noteikts precīzs veicamo darbu un to apjomu saraksts katrai pozīcijai, un arī darbu izpildes nosacījumi ir sīki reglamentēti. Tāpat noteikti precīzi termiņi darbu izpildei, kā arī noteikti līgumsodi par to neizpildi. Papildus līgumsodiem ir paredzēts, ka pašvaldība var vienpusēji pārtraukt līgumu par kvalitātes neizpildi.
- 157 Atbilstoši Lietas izpētē iegūtajai informācijai Liepājas pašvaldības izvirzītie iepirkuma nosacījumi var radīt šķēršļus citu teritoriju pakalpojuma sniedzēju dalībai Liepājas pašvaldības iepirkumos. Tas ietekmē piedāvājuma puses aizvietojamību ģeogrāfiski un arī konkurences spiedienu no citiem reģioniem. Līdz ar to Liepājas administratīvajā teritorijā šādu nosacījumu rezultātā konkurences apstākļi būtiski atšķiras no kaimiņu teritorijām, kurās tiek rīkotas iepirkuma procedūras. Minētais nozīmē arī to, ka Liepājas pašvaldība šos šķēršļus var pati koriģēt vai likvidēt, tā radot iespēju plašākai piedāvājuma aizvietojamībai.
- 158 Tādējādi KP secina, ka, lai nodrošinātu konkurenci Apvienošanās rezultātā ietekmētajos tirgos, Liepājas pašvaldībai pastāv stimuls aktīvi izmantot savu pircēja spēku.

Vai piegādātāja spēks nav lielāks nekā pircēja

- 159 Pircēja vara pati par sevi reti ir pietiekama, lai attaisnotu darījuma apstiprināšanu bez saistībām, ja apvienošanās rezultātā tiek sasniegta ļoti liela tirgus daļa. Šādos gadījumos sarunu spēka līdzsvars parasti joprojām būs apvienotā uzņēmuma pusē.⁷⁵
- 160 Tāpēc pircēja vara parasti ir būtiska apvienošanās novērtēšanā mēreni vai ļoti koncentrētos tirgos vai kombinācijā ar citiem faktoriem, kas kopā kalpo kā konkurences ierobežojums apvienotā tirgus dalībnieka darbībā.⁷⁶
- 161 Lietas izpētes laikā KP vērtēja, vai Apvienotā tirgus dalībnieka kā pakalpojuma sniedzēja spēks nav lielāks kā Liepājas pašvaldības iepirkumu vara. Pat ja pasūtītājs ir motivēts veicināt konkurenci, tas būs maznozīmīgi, ja pakalpojuma sniedzējam ir dominējošs stāvoklis (piemēram, pēc Apvienošanās), jo tad pakalpojuma sniedzējs var izvirzīt savus noteikumus. Minētais var rasties situācijā, ja pēc apvienošanās pakalpojuma sniedzējs pārvalda lielu tirgus daļu un ja tikai apvienotajam tirgus dalībniekam ir nepieciešamā pieredze, aktīvi un kapacitāte, lai izpildītu iepirkuma procedūras prasības. Īpaši minētais ir attiecināms uz ielu un veloceļu un to infrastruktūras kopšanas pakalpojumu tirgu, kur SIA "TRANZĪTS L" šos pakalpojumus Liepājas pašvaldībai sniedz jau 14 gadus, bet vienīgais konkurents iepirkumos ir bijis SIA "Vizii Urban". Tomēr jāņem vērā, ka tādi uzņēmumi kā SIA "Eco Baltia vide" un VAS "Latvijas autoceļu uzturētājs" ir sekmīgi piedalījušies ielu un ceļu uzturēšanas iepirkumos citās valstspilsētās, kas norāda uz potenciālu konkurēt arī Liepājas administratīvajā teritorijā. Atbilstoši KP veiktajai iepirkumu tehnisko specifikāciju un līgumu analīzei Liepājas pašvaldība ir strukturējusi iepirkumus tā, ka tai ir būtiska kontrole pār pakalpojumu izpildi, piemēram:

- 1) pakalpojuma sniedzējs var uzsākt darbus tikai pēc pašvaldības dežuranta norādījuma, kas arī nosaka veicamos darbus un apjomu (LVP 2023/114, Tehniskā specifikācija, 1.7. punkts);
- 2) pasūtītājs kontrolē darbu izpildi un veic apmaksu tikai pēc akcepta (LVP 2023/114.,

⁷³ Liepājas valstspilsētas pašvaldības 26.03.2025. vēstule Nr. 534/2.1.4.

⁷⁴ Izmantota šādu iepirkumu dokumentu analīze: LPP 2020/79, LVP 2024/898, LVP 2022/187, LVP 2023/114, LVP 2023/188.

⁷⁵ Lindsay, Berridge (2017), The EU Merger Regulation, 504. lp.

⁷⁶ Turpat.

1.11. punkts);

3) darbi tiek uzraudzīti ar maršruta kontroles sistēmu, kurai jānodrošina reāllaika dati. Ja nav iespējams pārbaudīt izpildi, pašvaldība ir tiesīga nemaksāt (LVP 2024/89, Tehniskā specifikācija, Darba izpildes prasības);

4) ir noteiktas sankcijas par nekvalitatīvu darbu izpildi (LVP 2023/188, 1.8. un 1.9. punkts).

- 162 Minētais norāda, ka Apvienotajam tirgus dalībniekam pēc darījuma pabeigšanas ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā var izveidoties tirgus vara. Tomēr Liepājas pašvaldībai ir iespējas to līdzsvarot, izmantojot precīzi izstrādātus iepirkuma nosacījumus, efektīvus uzraudzības mehānismus un līgumā paredzētas sankcijas par saistību nepildīšanu. Šādi instrumenti samazina risku, ka piegādātājs varētu vienpusēji noteikt nosacījumus vai pilnībā izmantot savu tirgus varu.
- 163 Pat uzņēmums ar lielu tirgus daļu pēc apvienošanās var nebūt pozīcijā, lai būtiski samazinātu efektīvu konkurenci attiecīgajā tirgū, īpaši darbojoties būtiskā apjomā neatkarīgi no patērētājiem, ja patērētājam ir iepirkuma vara.⁷⁷ Nepieciešamības gadījumā EK izskata, cik lielā mērā pircēji varēs kompensēt tirgus spējas palielinājumu, ko citādi varētu radīt apvienošanās. Viens no kompensējošas pirktspējas avotiem varētu būt ticami draudi, ka pircējs samērīgā termiņā var pievērsties alternatīviem piegādes avotiem, ja piegādātājs izlemtu paaugstināt cenas vai citādi pasliktināt piegādes kvalitāti vai nosacījumus.⁷⁸
- 164 KP norāda, ka, lai arī Apvienošanās rezultātā izveidojas liela Apvienotā tirgus dalībnieka tirgus daļa ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā, konkrētajā gadījumā Liepājas pašvaldības kompensējošā pirktspēja, kas balstīta uz detalizētām tehniskajām specifikācijām, pastiprinātām uzraudzības tiesībām un stingriem līguma kontroles noteikumiem, nodrošina tai rīcības brīvību un iespējas mazināt konkurences ierobežošanas risku. Ņemot vērā minēto, KP secina, ka Apvienošanās ietekme uz konkurenci šajā ietekmētajā tirgū nav uzskatāma par būtiski kaitējošu konkurences apstākļiem ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā.

Mazāku pircēju loma

- 165 Novērtējot pircēju spēku, jāņem vērā ne tikai lielo pircēju (piemēram, Liepājas pašvaldības) iespējas, bet arī mazāku klientu situācija. Tas nozīmē, ka apvienošanās ietekmes izvērtējumā svarīgi saprast, vai arī šie pircēji spēs saglabāt piekļuvi pakalpojumiem par taisnīgiem nosacījumiem. Ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā Liepājas pašvaldība ir galvenais pasūtītājs, bet pastāv arī citi – mazāki pircēji, piemēram, privātie objekti, komersanti un valsts vai pašvaldību uzņēmumi. Šobrīd nav pietiekamu pazīmju, ka šie mazākie pircēji pēc Apvienošanās saskarsies ar diskriminējošu attieksmi vai būtiski augstākām cenām, jo tirgū joprojām darbojas arī citi pakalpojumu sniedzēji – SIA “NJ pakalpojumi”, SIA “Ordālija”, SIA “HAGBERG”, SIA “Eco Baltia vide” un VAS “Latvijas autoceļu uzturētājs” –, kuri potenciāli var konkurēt arī par nelieliem vai specializētiem pasūtījumiem.
- 166 KP secina, ka risks mazāku pircēju stāvokļa pasliktināšanai nav augsts, īpaši, ja tirgū turpina darboties alternatīvi pakalpojumu sniedzēji. Vienlaikus, Liepājas pašvaldībai kā lielākajam pasūtītājam joprojām ir iespējas un arī stimuls izmantot savu kompensējošo pirktspēju, lai saglabātu konkurenci un kontrolētu nosacījumus. Tomēr Apvienoto tirgus dalībnieku lielāka tirgus daļa un ilgstošā pieredze nozīmē, ka pasūtītāja rīcības brīvība var būt ierobežota, īpaši,

⁷⁷ Buyer power and its role in regulated transport sectors. Report prepared for the Nma (2012. gada marts), 3.3.1. apakšpunkts, 25. lp. Pieejams: <https://www.oxera.com/wp-content/uploads/2018/03/Buyer-power-and-its-role-in-regulated-transport-sectors.pdf>.

⁷⁸ Pamatnostādnes, 65. punkts.

ja alternatīvu dalībnieku aktivitāte nesaglabājas.

- 167 KP analīze liecina, ka Liepājas pašvaldībai ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā piemīt vairākas kompensējošas pirkspējas pazīmes: tai ir būtisks iepirkumu apjoms, iespējas strukturēt iepirkumus, plašas uzraudzības tiesības un līgumos paredzēti kontroles mehānismi. Lai arī Apvienotajam tirgus dalībniekam ir ievērojama tirgus daļa un pieredze, kas var ierobežot pasūtītāja izvēles iespējas, Liepājas pašvaldības rīcībā esošie instrumenti liecina, ka tai varētu būt pietiekams potenciāls, lai saglabātu līdzsvaru un novērstu būtiskus konkurences riskus pēc Apvienošanās.

8. Gala secinājumi

- 168 SIA “Vizii Urban” un SIA “TRANZĪTS L” apvienošanās ietekmes novērtējums veikts, izvērtējot apvienošanās horizontālo aspektus, kas ir noteikti Pamatnostādnēs.
- 169 Vērtējot konkurences apstākļus ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā, neskatoties uz koncentrācijas rādītājiem⁷⁹, kas aprēķināti pēc iepriekšējo periodu tirgus daļām, jāņem vērā, ka iepirkumu tirgos vēsturiskie pārdošanas rādītāji ir daudz vājāks tirgus darbības rādītājs nekā ticamu un konkurētspējīgu tirgus dalībnieku skaits tirgū. KP veiktajā izpētē secina, ka bez Apvienošanās dalībniekiem ir konkrētā pakalpojuma sniedzēji, kuriem ir izredzes iegūt līgumu slēgšanas tiesības šajā tirgū nākotnē.
- 170 Attiecībā uz Pilsētas vides uzturēšanas pakalpojuma tirgu Liepājas administratīvajā teritorijā KP secina, ka, lai arī Apvienošanās rezultātā pieaugs Apvienotā dalībnieka tirgus daļas, tomēr, ņemot vērā, ka tirgus koncentrācijas pieaugums ir neliels un šis ietekmētais tirgus ir pakārtots iepirkuma procedūrām, tirgus daļas nav vienīgais noteicošais faktors nekoordinētās ietekmes vērtēšanai un attiecīgi nav pietiekamu pierādījumu, ka Apvienošanās radīs bažas par konkurences situācijas pasliktināšanos šajā ietekmētajā tirgū.
- 171 Atbilstoši KP analīzei Liepājas pašvaldībai ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū Liepājas administratīvajā teritorijā piemīt vairākas kompensējošas pirkspējas pazīmes: tai ir būtisks iepirkumu apjoms, iespējas strukturēt iepirkumus, plašas uzraudzības tiesības un līgumos paredzēti kontroles mehānismi. Lai arī Apvienotajam tirgus dalībniekam ir ievērojama tirgus daļa un pieredze, kas var ierobežot pasūtītāja izvēles iespējas, Liepājas pašvaldības rīcībā esošie instrumenti liecina, ka tai varētu būt pietiekams potenciāls, lai saglabātu līdzsvaru un novērstu būtiskus konkurences riskus pēc Apvienošanās.
- 172 Attiecībā uz jaunu tirgus dalībnieku ienākšanu ietekmētajos tirgos KP norāda, ka Liepājas pašvaldības iepirkumu noteikumi izvirza stingras kvalifikācijas prasības attiecībā uz iepriekšējo pieredzi un apgrozījumu konkrēta pakalpojuma veikšanai, kas veido salīdzinoši augstus ienākšanas sliekšņus ielu un ceļu uzturēšanas pakalpojuma tirgū. Vienlaikus KP secina, ka ir vairāki potenciāli ienācēji tirgū, ja iepirkumu noteikumi tiktu mainīti, lai veicinātu konkurences uzlabošanos.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta pirmās daļas 5. punktu, 15. panta pirmās daļas 3. punktu un 16. panta otro un ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma

atļaut apvienošanos, Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “Vizii Urban” iegūstot vienpersonisku izšķirošu ietekmi pār SIA “TRANZĪTS L”.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

⁷⁹ HHI un delta koeficients.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

I. Šmite

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU.